

Welkom bij de Masterclass CSRD

Bij dit evenement worden foto en video opnames gemaakt. Wanneer je aan dit evenement deelneemt, geef je de organisatie toestemming om beelden (foto en video) waar je op staat te gebruiken voor communicatiedoeleinden.

Partners

LIOF

Voor ondernemend en
innovatief Limburg

Fontys

lwv

VNO-NCW in Limburg

Circular
Design
Group

Rabobank

Gastsprekers

MADE
circular by...

volantis

ALPHA PRO

Adelmeijer
Hoyng
Advocaten

Programma

- 09.05 Film Mother Nature & Enkele vragen
- 09:20 Dennis de Hoog- CSRD/ESRS
- 09:55 Fabian Groove - EMMA Safety Shoes
- 10:30 -- Pauze --
- 11:00 Hans Houtappels - Moonen Packaging
- 11:40 Carli Worms - Circulair In Business Limburg
- 12:00 Rawaz Sharaf en David Stikkelbroeck – Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD)
- 12:15 Afsluiting

A CONSERVATION INTERNATIONAL FILM

JULIA ROBERTS IS

MOTHER NATURE

natureispositive.org

Dennis de Hoog – Volantis

CSRD/ESRS

Een praktische kijk op de CSRD

Duurzaamheidsverslaglegging

Samenwerken voor verduurzaming

Limburgse ondernemers die **handvatten** en **kennis** bieden om goed om te gaan met de stroom aan nieuwe duurzame ontwikkelingen.

- Rabobank
- LIOF
- LWV
- Fontys
- Circular Design Group

Specifiek samengewerkt voor de inhoudelijk invulling met:

- MadeCircularBy

Even voorstellen!

Wie is Dennis de Hoog?

Technisch bedrijfskundig ingenieur uit Eindhoven met een passie voor duurzame oplossingen

Welke achtergrond?

- Master Operations Management & Logistics– TU/e
- Bachelor Technische Bedrijfskunde – TU/e

Waar kom ik vandaan?

- Philips Supplier Sustainability
- Bouwteam VIRTUe
- **Volantis** – heden

Voor structurele verduurzaming is een grootschalige aanpak nodig

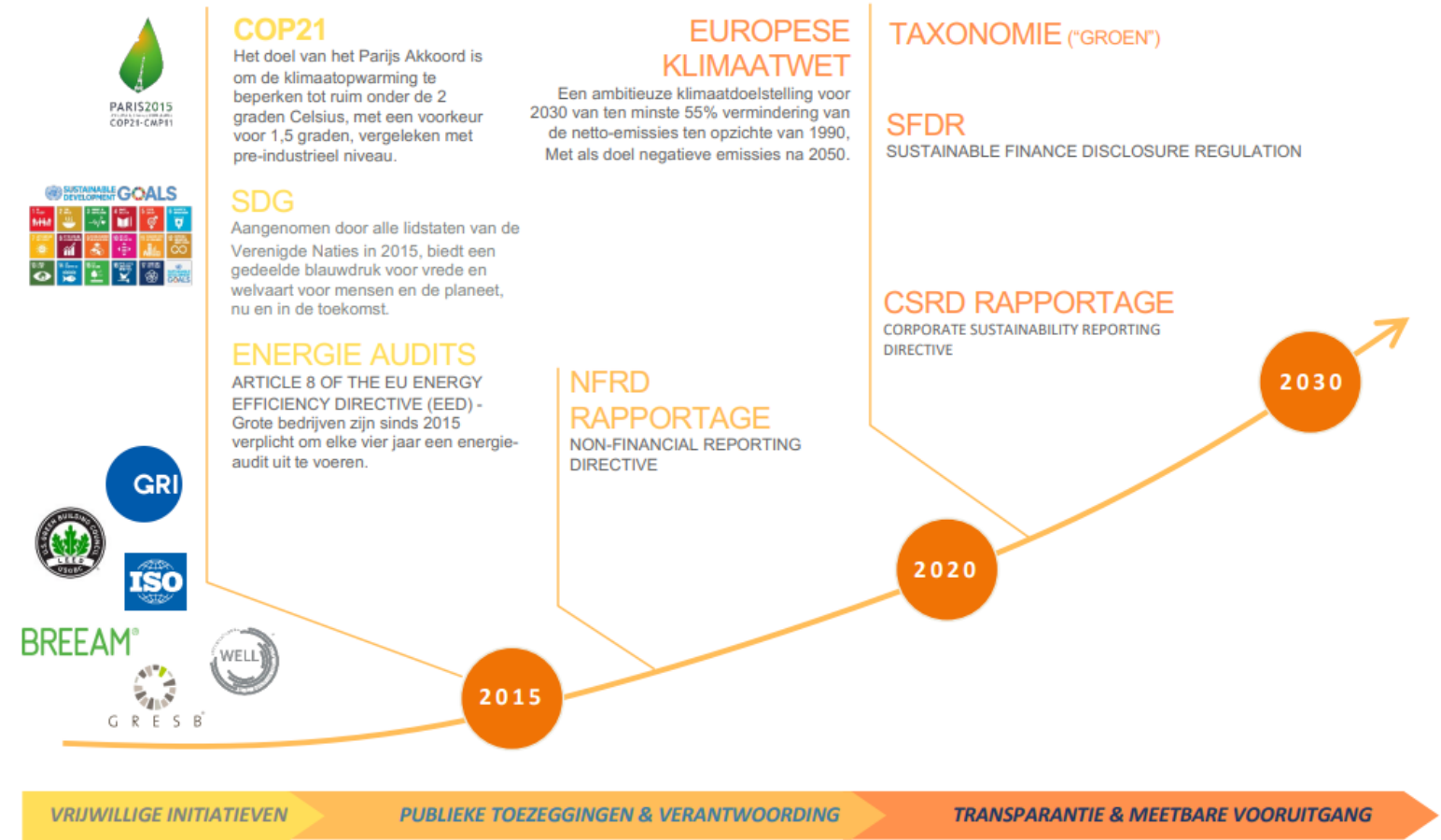
De financiële sector als drijvende kracht voor een duurzame wereld

Voor **groene investeringen** zijn duidelijke kaders en definities nodig om **greenwashing** te voorkomen en verschillende investeringen te kunnen vergelijken

De volgende fase is ingezet met de CSRD, EU Taxonomy en de SFDR

Op weg naar **transparantie** en **meetbaarheid** door middel van nieuwe wet- en regelgeving

Wat is de meest recentelijke ontwikkeling?

In **2025** moet er gerapporteerd worden in lijn met de CSRD over boekjaar **2024** door BV's en NV's die voldoen aan twee van de drie criteria:

- > 500 werknemers
- > 50 miljoen omzet
- > 25 miljoen balanstotaal

Vanaf 2026 wordt de norm aangescherpt naar >250 werknemers om te rapporteren over 2025.

Dit zorgt voor **intensieve rapportage-eisen, verhoogde complexiteit** en **nieuwe risico's** met betrekking tot financieringen, wetgeving en de tevredenheid van belanghebbenden.

Ook het MKB krijgt snel direct of indirect met de CSRD te maken

Vanuit de CSRD-richtlijnen wordt van grote bedrijven **ketenverantwoordelijkheid** verwacht. Dit resulteert in **gedetailleerde vragen** aan mkb'ers over bijvoorbeeld:

- Herkomst van ingekochte materialen
- CO2-uitstoot in de waardeketen
- Sociale omstandigheden bij leveranciers
- Duurzaamheidscertificaten
- En meer...

Vooruitlopen op de vragen van klanten en andere belanghebbenden is daarom erg belangrijk.

Wat biedt de CSRD aan mogelijkheden?

Positieve noot

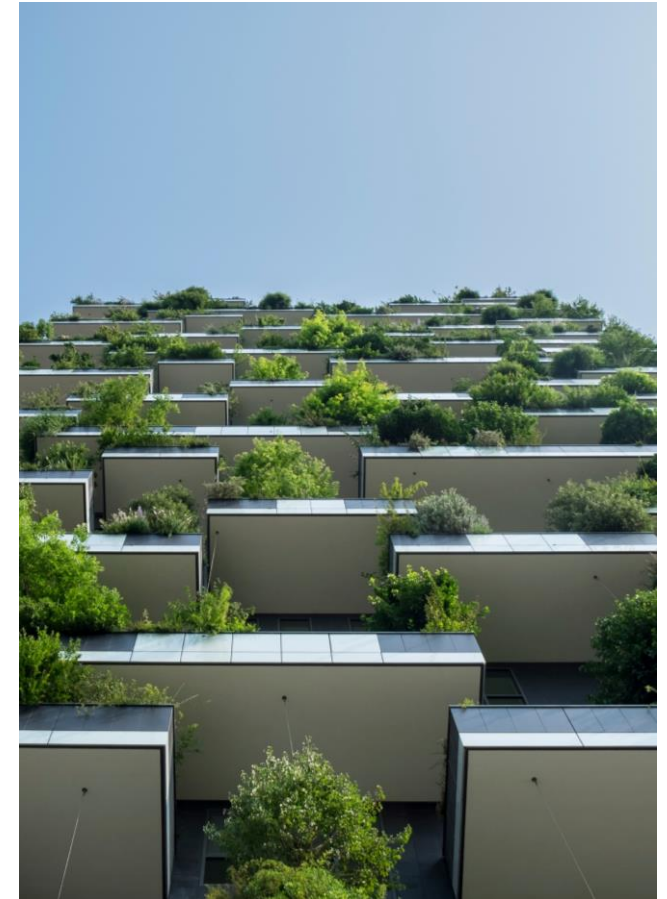
Gestructureerde verduurzaming van het bedrijf op alle materiele onderwerpen

De mogelijkheid tot **competitief voordeel** en **klantbinding** door middel van transparantie en ambitieuze doelen

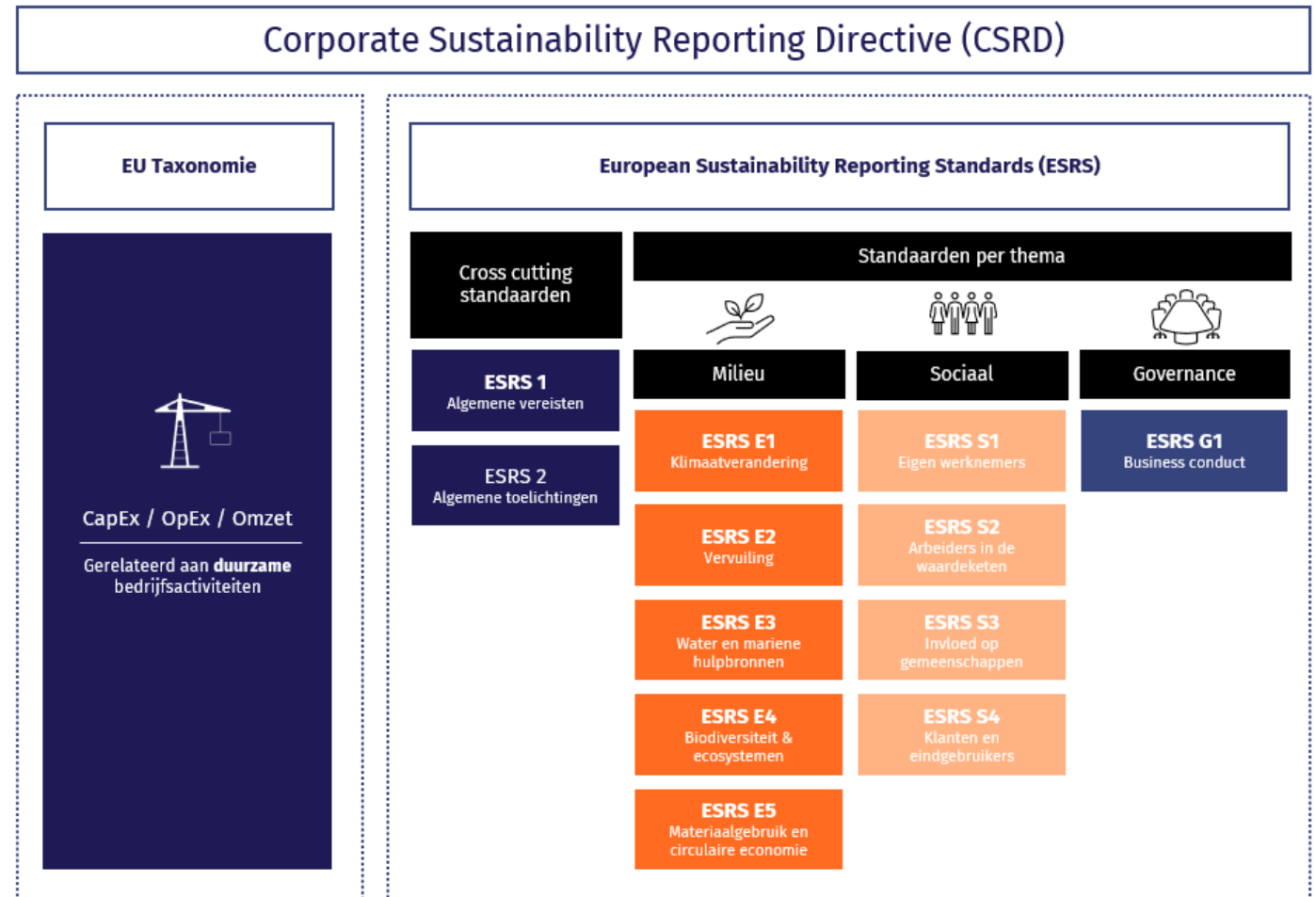
Toegang tot **duurzame financiering** en **aanbestedingen** door transparantie en meetbaarheid van duurzame bedrijfsvoering

Wat houdt de CSRD precies in?

De CSRD bevat twee onderdelen:

- **EU Taxonomy**
 - Focus op specifieke bedrijfsactiviteiten
- **12 ESRS standaarden**
 - Focus op complete bedrijfsvoering
 - Ruim 1100 datapunten
 - Sector-specifieke invullingen zijn onderweg

Inhoud

- CSRD Deel 1: EU Taxonomy
- Voorbeeld
- CSRD Deel 2: ESRS
- Stappenplan
- Een blik vooruit

CORPORATE **S**USTAINABILITY **R**EPORTING **D**IRECTIVE

Deel 1: EU Taxonomy

EU Taxonomy

De EU Taxonomy is een **uniforme taal** die helpt financiële partijen te bepalen welke investeringen bijdragen aan de klimaatdoelstellingen van 2030 en 2050.

Voor veel economische activiteiten zijn **duurzaamheidscriteria** en **definities** opgesteld waaraan voldaan moet worden om als 'duurzaam' te worden gezien.

Hiermee wordt **greenwashing** voorkomen naar investeerders en consumenten en kunnen **echte duurzame activiteiten** eerder in aanmerking komen voor **gunstige financieringen**

Duurzaam gebruik
en bescherming van
water en mariene
hulpbronnen

Mitigatie van
klimaatverandering

Voorkomen van
verontreiniging

Transitie naar een
circulaire economie

Adaptatie aan
klimaatverandering

Bescherming en
herstel van
ecosystemen

Bron: DGBB, CSRD webinar

Een voorbeeld hoe om te gaan met de EU-Taxonomy

13 Sectoren

1. Kunst, entertainment en recreatie
2. **Bouw en vastgoed**
3. Onderwijs
4. Energie
5. Milieubeschermings- en herstelactiviteiten
6. Financiële en verzekeringsactiviteiten
7. Bosbouw
8. Menselijke gezondheid en maatschappelijk werk
9. Informatie en communicatie
10. Productie
11. Professionele, wetenschappelijke en technische activiteiten
12. Logistiek en vervoer
13. Watervoorziening, riolering, afvalbeheer en sanering

7 activiteiten voor de bouw -en vastgoedsector

1. Aankoop en eigendom van gebouwen
2. **Bouw van nieuwe gebouwen**
3. Installatie, onderhoud en reparatie van laadpalen voor elektrische voertuigen in gebouwen (en parkeerplaatsen die aan gebouwen zijn bevestigd)
4. Installatie, onderhoud en reparatie van energie-efficiëntieapparatuur
5. Installatie, onderhoud en reparatie van instrumenten en apparaten voor het meten, reguleren en regelen van de energieprestatie van gebouwen
6. Installatie, onderhoud en reparatie van technologieën voor hernieuwbare energie
7. Renovatie van bestaande gebouwen

EU Taxonomy

Contribute to one of the six topics

Do No Significant Harm to the other five topics

Respect the Minimum Safeguards

EU Taxonomy criteria klimaatmitigatie

1. Energieprestatie BENG-10%
2. Testen op luchtdichtheid en thermische intergriteit
3. Berekening CO₂-uitstoot over de hele levenscyclus (GWP)

1. Klimaatadaptatieplan en implementatie maatregelen
2. 70% recycling van bouw- en kantoorafval
3. Niet bouwen op akkerland of bebost gebied
-

1. OECD Guidelines for Multinational Enterprises
2. UN Guiding Principles on Business and Human Rights

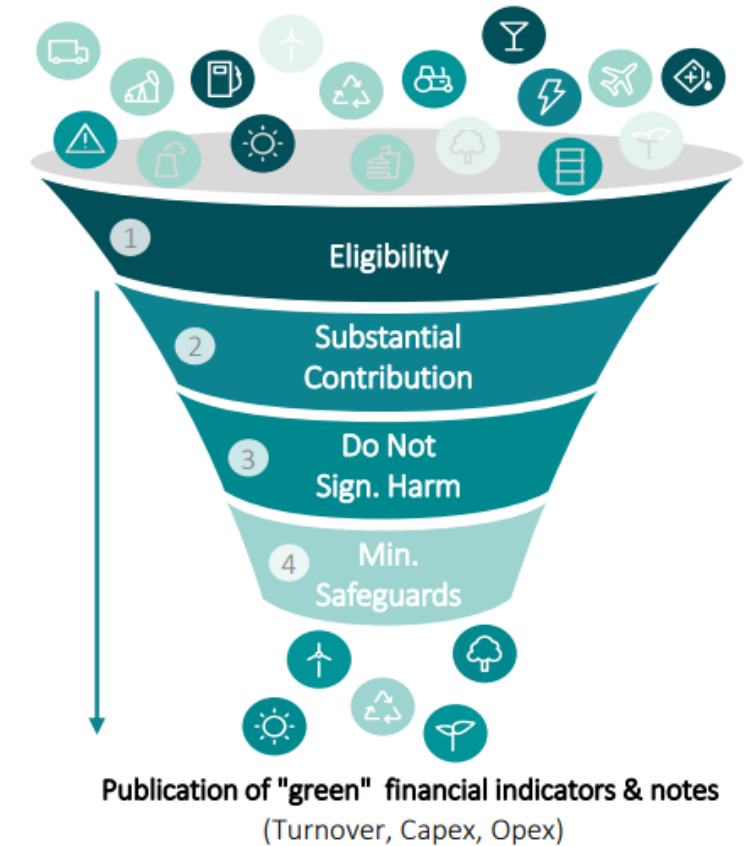
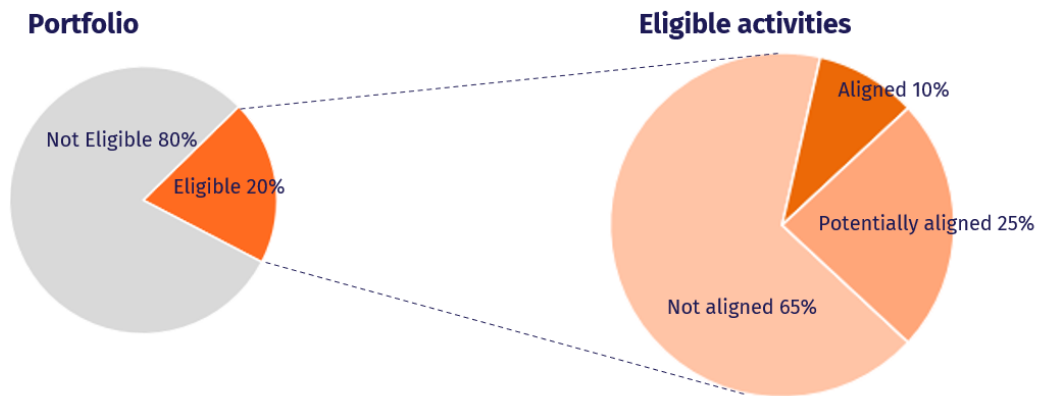
EU Taxonomy
Alignment

Alleen rapporteren over 'eligible' activiteiten

Er zijn twee factoren waar rekening gehouden mee moet worden:

1. **Eligibility:** over welke activiteiten moet het bedrijf rapporteren in lijn met de EU Taxonomy?
2. **Alignment:** welke bedrijfsactiviteiten zijn in lijn met de EU Taxonomy?

CORPORATE **S**USTAINABILITY **R**eporting **D**IRECTIVE

Deel 2: European Sustainability
Reporting Standards

Eerst even terug naar de CSRD

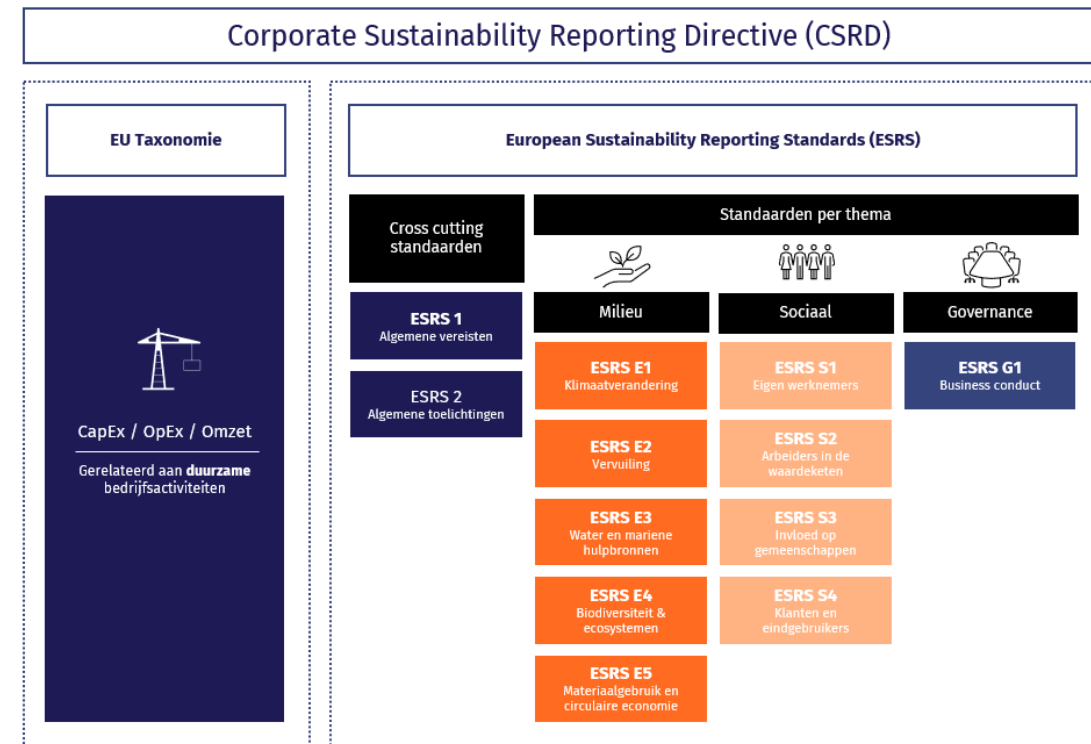
Een ESG rapportageplicht voor grote bedrijven. De CSRD geeft duidelijke richtlijnen, methodieken en standaarden waarop gerapporteerd moet worden.

Vernieuwende elementen:

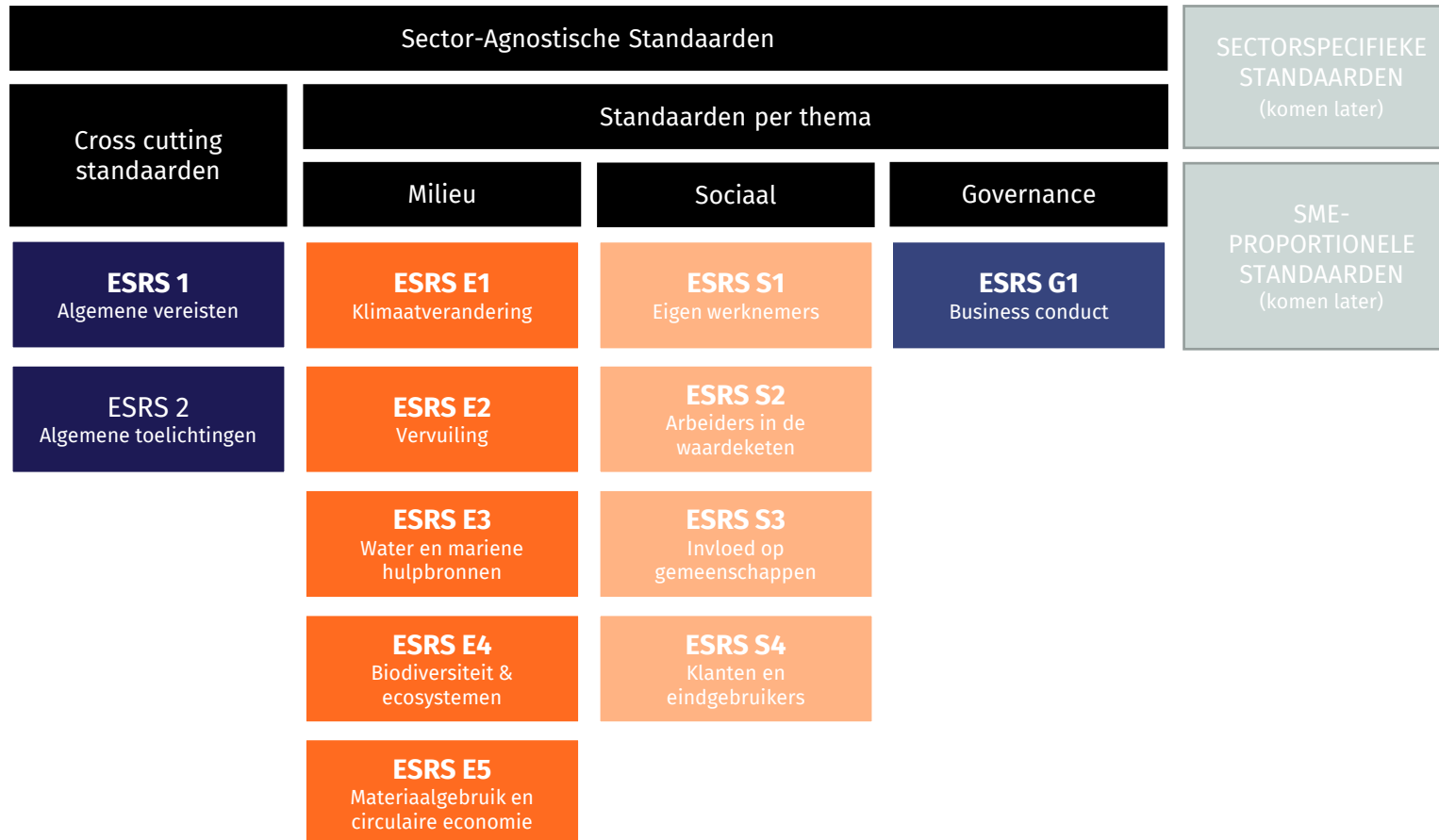
- Dubbele materialiteitstoetsing
- Impact van het bedrijf op de waardeketen

Waarom de CSRD?

- Uniformiteit in ESG-rapportages om greenwashing te voorkomen
- De financiële sector in staat stellen te investeren in duurzame bedrijven
- Het aanjagen van échte verduurzaming

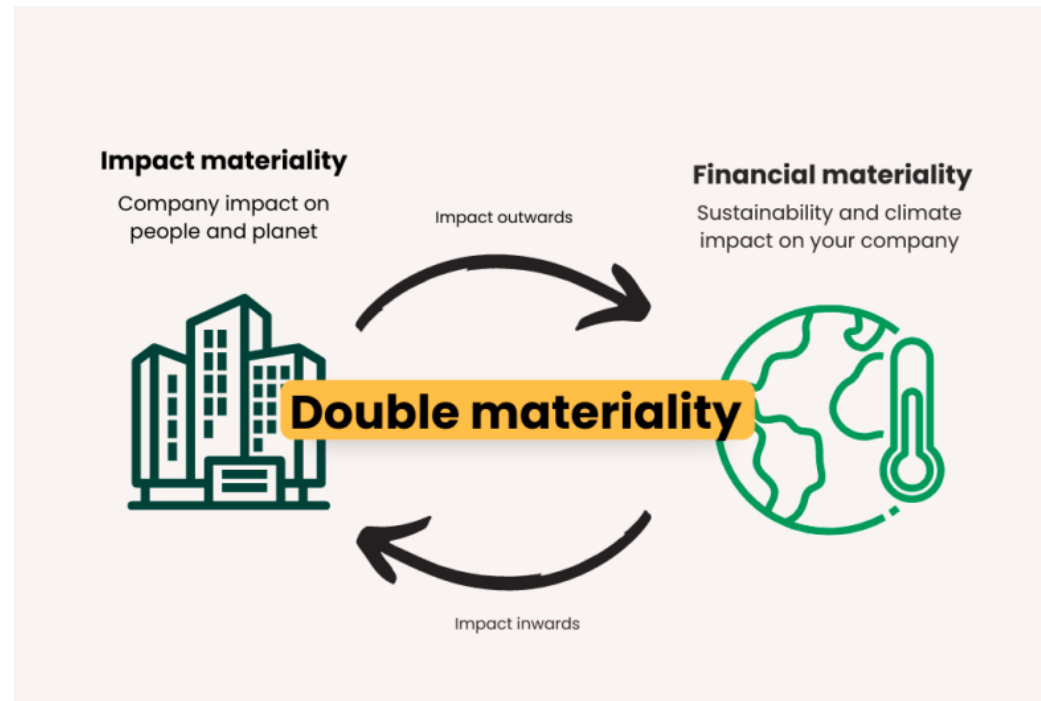
De CSRD eist rapportage in lijn met de European Sustainable Reporting Standards (ESRS)

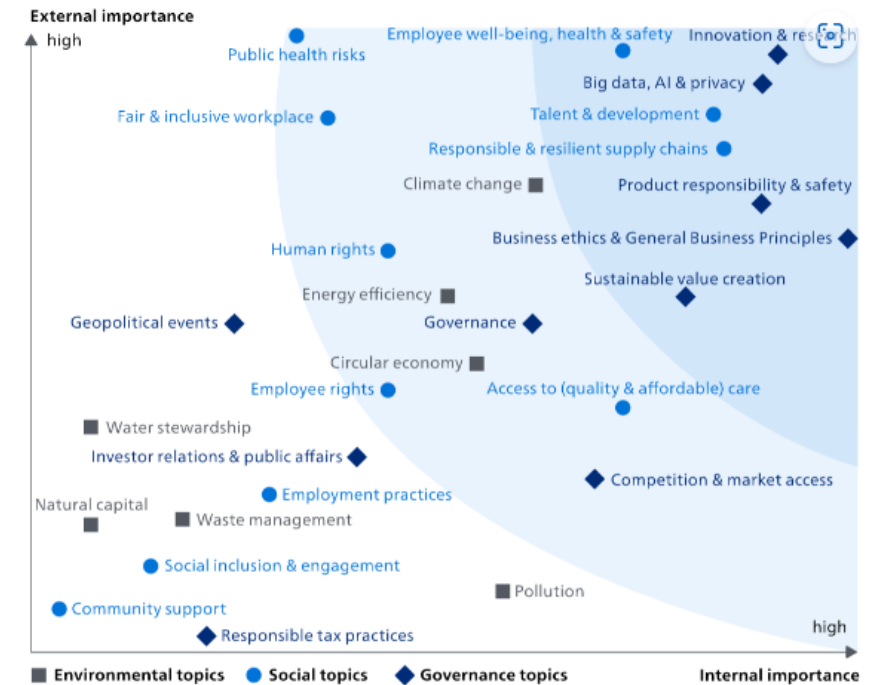
- Uitgewerkte standaarden over impact op mens en milieu
- Duurzaamheidsverslag wordt een onderdeel van het bestuurdersverslag
- Beoordeling door de accountant
- Digitaal
- Op basis van dubbele materialiteit
 - Intern (impact op de onderneming)
 - Extern (impact van de onderneming)

Dubbele materialiteitstoetsing

Wat zijn de belangrijkste onderwerpen voor uw bedrijf?

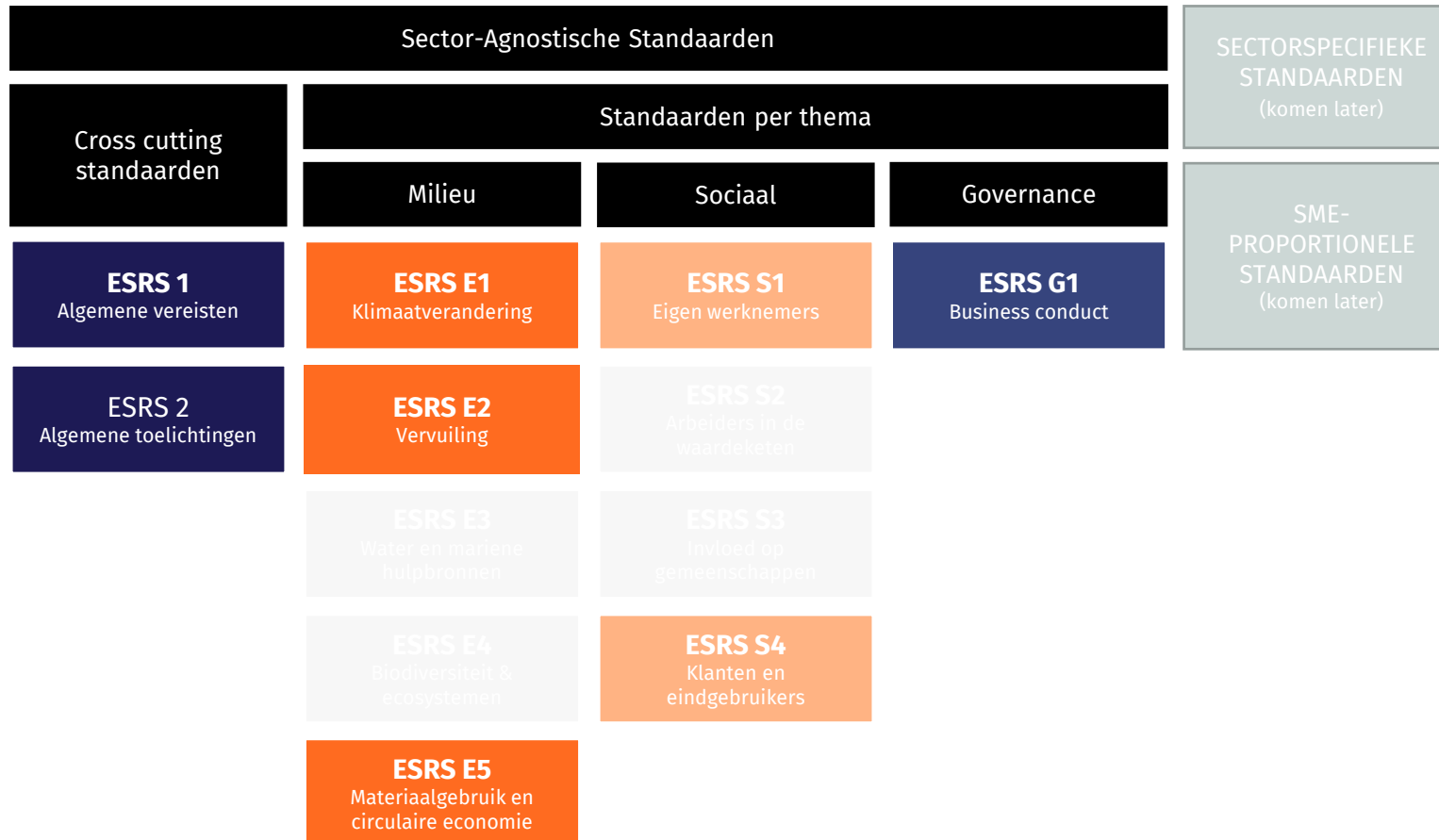

Bron: DGBC, CSRD webinar

Bron: Jaarverslag Philips 2022

Rapporteren alleen vereist over de materiele onderwerpen

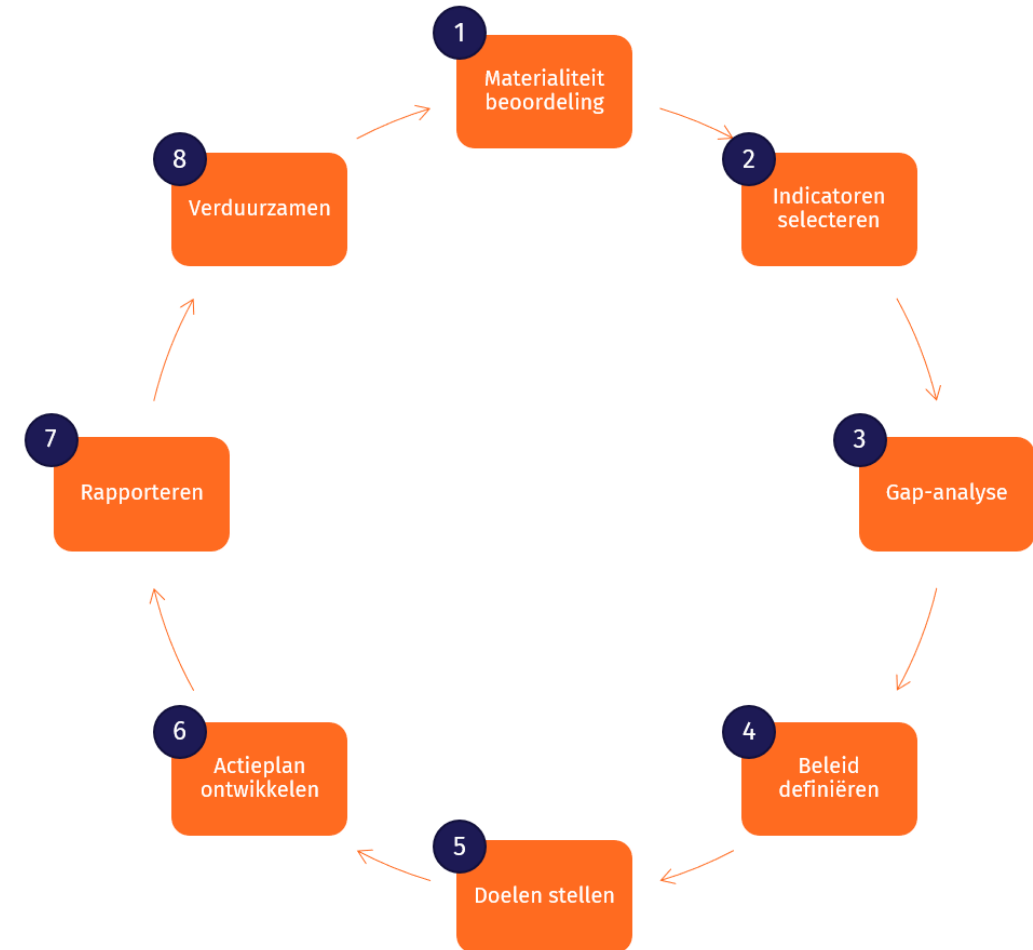

- Maak een goede analyse van de **impact, risico's en kansen** van verschillende duurzaamheidsonderwerpen samen met de belangrijkste **stakeholders** om erachter te komen wat **nu en in de toekomst** de belangrijkste onderwerpen zijn voor uw bedrijf.

Bruikbaar stappenplan voor elk ESRS thema

8-stappenplan Volantis

1. Bepaal of het onderwerp (dubbel) materieel is voor het bedrijf
2. Selecteer indicatoren om de materiele onderwerpen te meten
3. Doe een gap-analyse
4. Beschrijf het beleid
5. Zet (ambitieuze) doelen
6. Beschrijf actieplannen om deze doelen te halen
7. Rapporteren in lijn met CSRD
8. Structureel verduurzamen

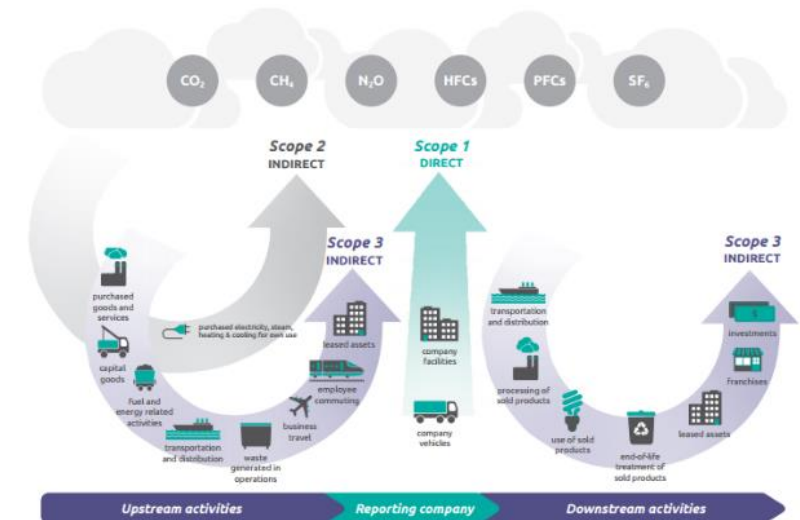
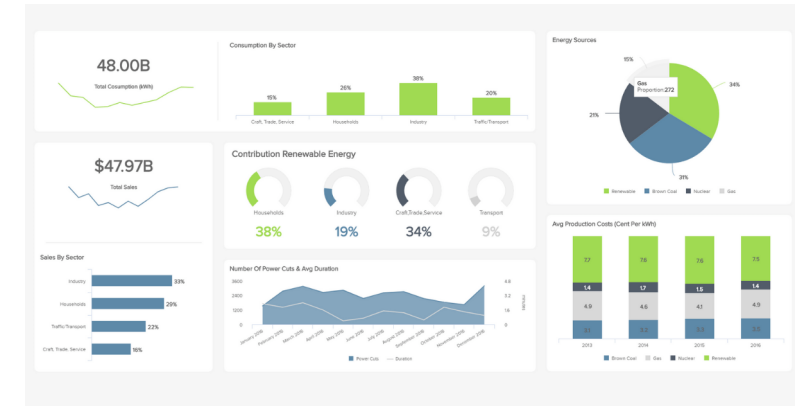

Voorbeeld selecteren indicatoren – Klimaatverandering

Een goede nulmeting is de basis van verduurzaming

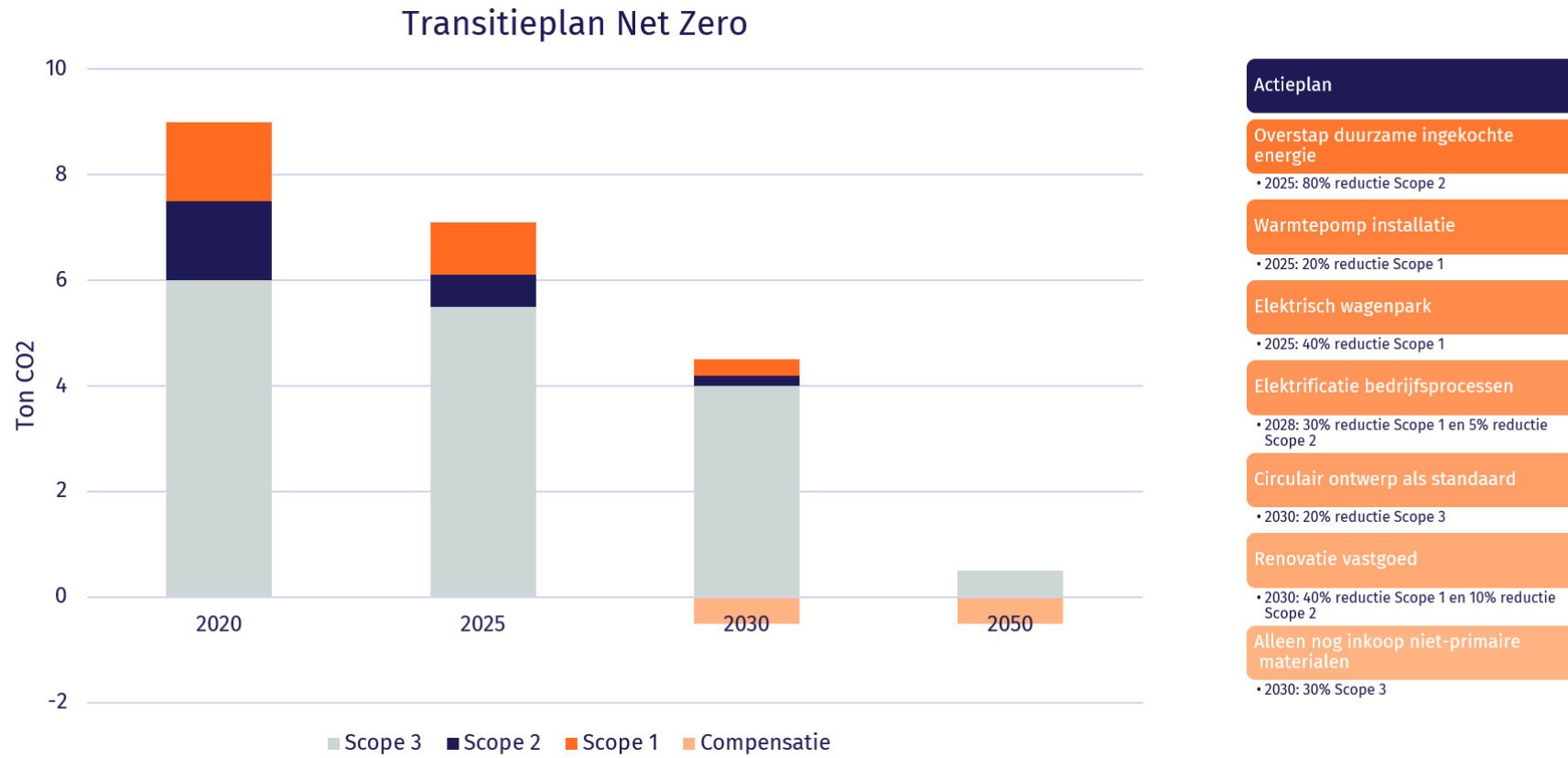
Wat moet er gemeten worden voor de materiele onderwerpen?

- Doelstellingen
- Meetpunten 1: Energieconsumptie en -mix
- Meetpunten 2: Bruto uitstoot Greenhouse Gases Scope 1, 2 en 3
- Meetpunten 3: Verbeterprojecten gefinancierd met carbon credits

Voorbeeld actieplan - Klimaatverandering

Formuleer aan de hand van de nulmeting ambitieuze maar haalbare doelstellingen en een economisch verantwoord actieplan

Rapporteren

Waarop letten?

Er is nog geen goed of fout. **Beginnen is belangrijker dan perfectie!**

Drie verschillende aspecten goed naar voren laten komen:

- **Ambities** op de verschillende materiele thema's
- Doordachte **actieplannen** en **de financiële effecten** op de bedrijfsvoering
- **Verbeterpunten en uitdagingen** voor de komende jaren

Zorg dat de informatie die je rapporteert traceerbaar is voor de auditeur.
Een **audit trail** is minstens zo belangrijk als zorgen dat de informatie in het rapport staat.

Hoe verder?

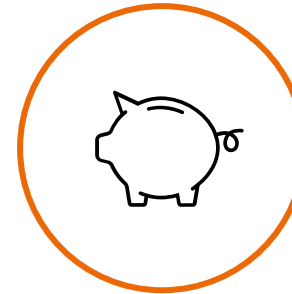
Doe er iets mee!

Bouw een toekomstbestendig
data-systeem

Implementeer het actieplan

Blijf ambitieus en haal hier
voordeel uit

Uw bedrijf over vijf jaar

Tevreden klanten en investeerders

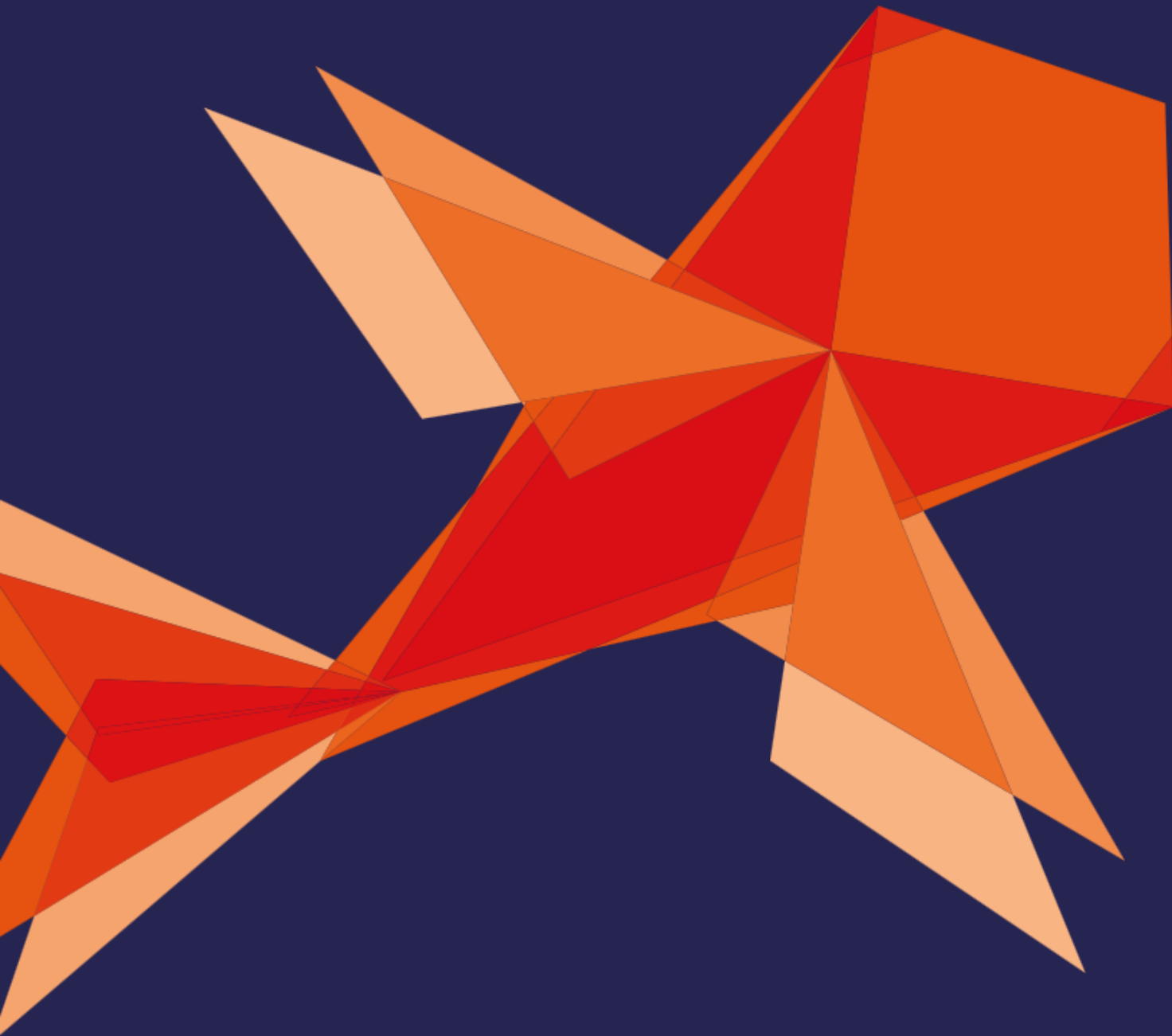
Innovatie gedreven door duurzame doelen

Een concrete bijdrage aan een beter morgen

Transparantie en vertrouwen in de waardeketen

volantis

Fabian Groven – Emma Safety Footwear

ESG BIJ EMMA (PRE-CSR)

EMMA Safety Footwear

ESG BIJ EMMA (PRE-CSR)

WIE BEN IK?

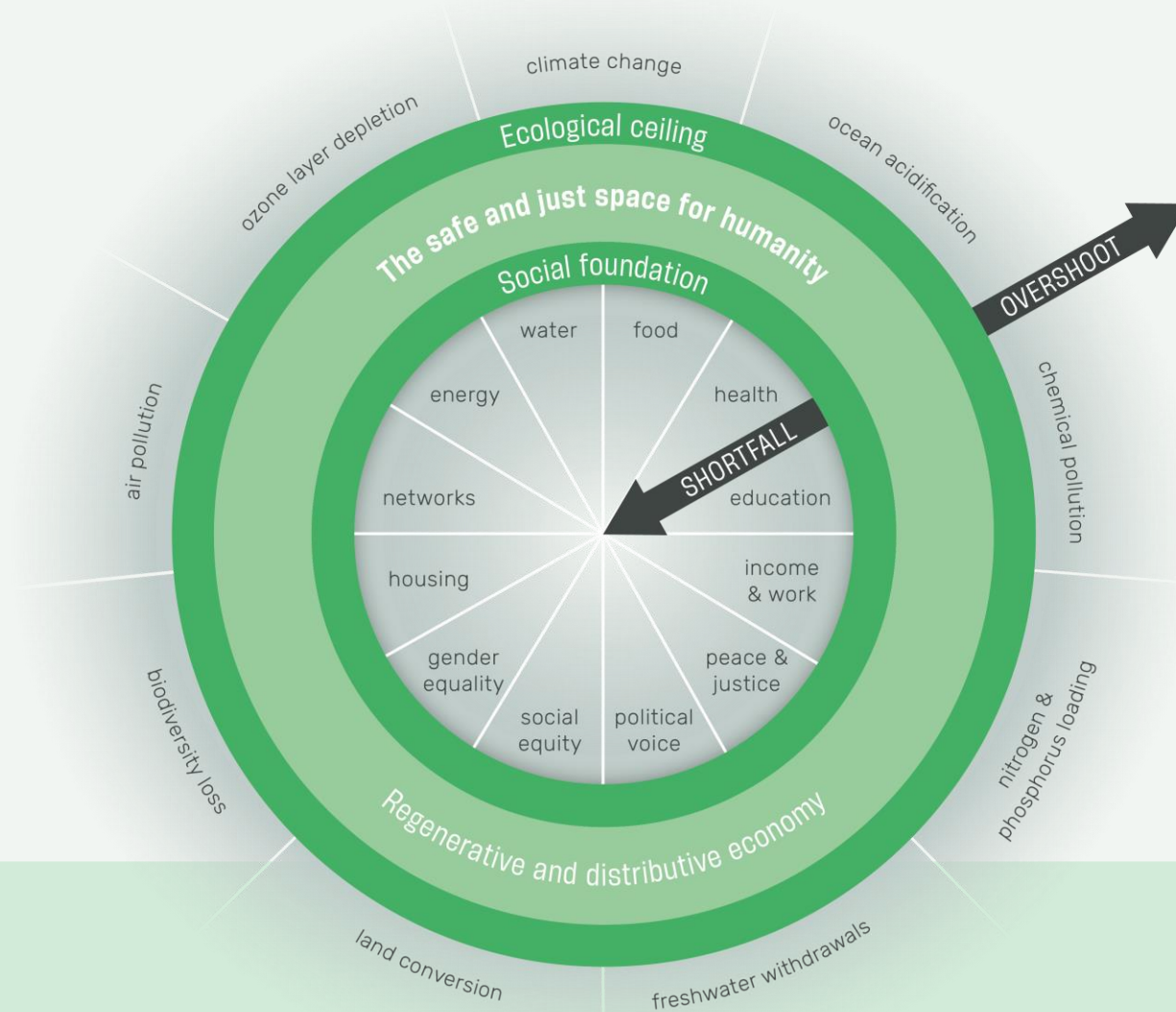
Fabian Groven

Sustainability Manager
EMMA Safety Footwear

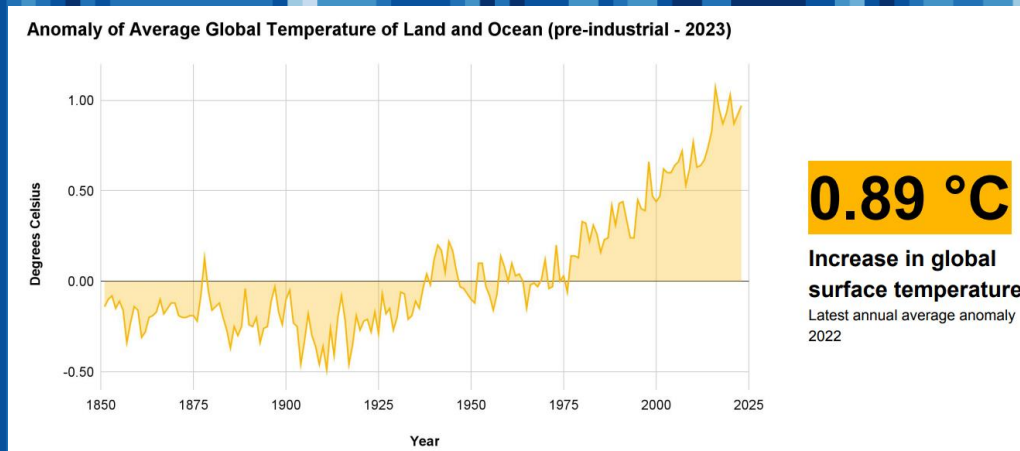

EMMA SAFETY FOOTWEAR

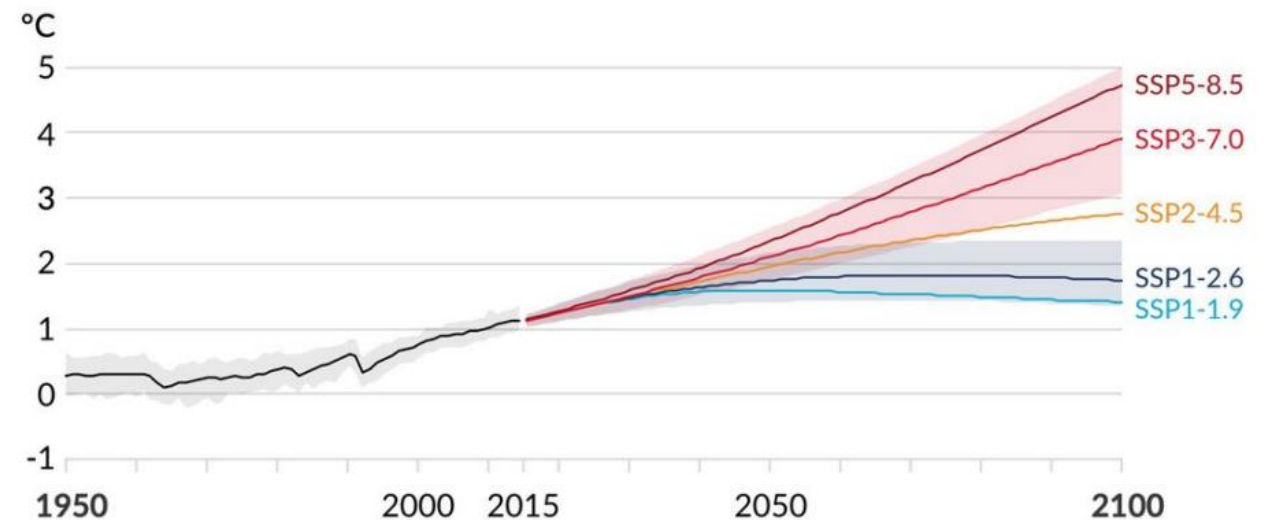
ALLEREERST DE THEORIE:

WAAROM IS HET BELANGRIJK? WERELDWIJDE UITDAGINGEN

Global surface temperature changes relative to 1850-1900, incl. scenarios

WAAROM IS HET BELANGRIJK? WERELDWIJDE UITDAGINGEN

3 aardes nodig voor onze
grondstoffen in 2050!

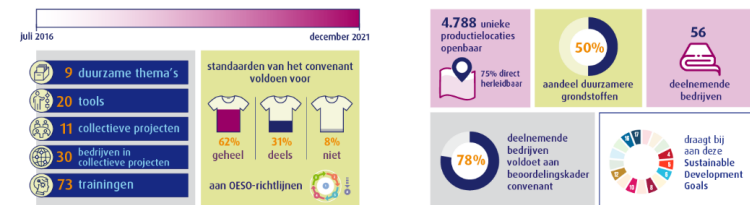
UITDAGINGEN IN ONZE INDUSTRIE

- Elk jaar, wordt 130.000.000 kg aan kleren weggegooid, **alleen in Nederland!**
- Schoenenproductie draagt bij aan 1,4% van de jaarlijkse broeikasgas emissies.
 - 1/70 schoenen is een veiligheidsschoen: 0,02%
- Sociale uitdagingen in de keten.
 - Schendingen van mensenrechten.

Convenant Duurzame Kleding en Textiel

Het Convenant Duurzame Kleding en Textiel (CKT) liep tot en met 31 december 2021. Een brede coalitie van bedrijven en andere organisaties zijn tijdens de looptijd van 5,5 jaar samen aan de slag gegaan om misstanden zoals uitbuiting, dierenleed of milieuschade te voorkomen. Binnen het CKT is veel ervaring opgedaan met het implementeren van de OESO-richtlijnen op het gebied van gepaste zorgvuldigheid (due diligence). Een praktische handleiding met voorbeelden van bedrijven vind je in het 'Beoordelingskader'. Klik bovenaan deze pagina op 'Over dit convenant' en selecteer 'Publicaties' om het kader te raadplegen.

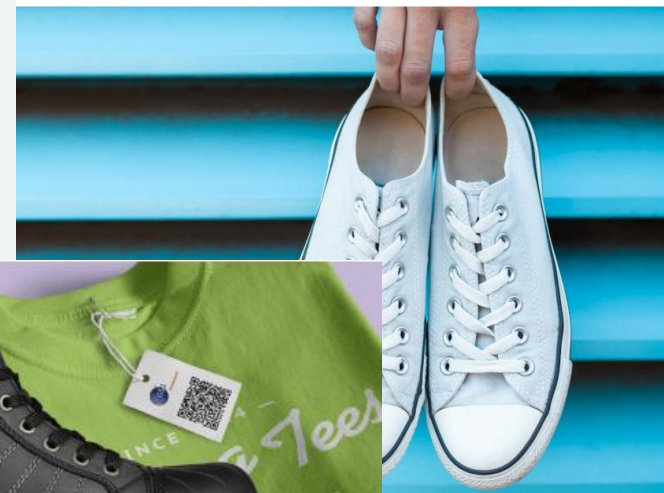

EXTENDED PRODUCER RESPONSIBILITY (EPR)

RESPONSIBLE BUSINESS CONDUCT

OECD DUE DILIGENCE GUIDANCE FOR RESPONSIBLE SUPPLY CHAINS IN THE GARMENT AND FOOTWEAR SECTOR

UITDAGINGEN IN DE INDUSTRIE

Op weg naar een **Digital Product Passport** voor textiel en schoenen

Beleidsprogramma circulair textiel

In april 2020 is het beleidsprogramma circulair textiel 2020-2025 uitgebracht. De Rijksoverheid heeft in overeenstemming met partners uit de keten doelen gesteld om toe te werken naar een circulaire textielketen. Het basisjaar van het beleidsprogramma is 2018. Deze nulmeting schetst de status van de stellingen in dit basisjaar. In de komende jaren wordt de voortgang van het beleidsprogramma gemeten.

Het beleidsprogramma richt zich op consumentenkleding, bedrijfskleding en bad-, bed- en keukentextiel.

The Common Framework for Responsible Purchasing Practices BUILDING RESILIENCE IN TEXTILE SUPPLY CHAINS

EMMA SAFETY FOOTWEAR

Snickers
WORKWEAR

FRISTADS

KANSAS

LEIJONA

SOLID GEAR

TOE GUARD

Hellberg

Hultafors

wibe
LADDERS

TELESTEPS

SCANGRIP

JOHNSON

CLC
WORK GEAR

HULTAFORS GROUP

**IN ALLE OPZICHTEN EEN
BETROUWBARE PARTNER**

EMMA SAFETY FOOTWEAR

The background is a textured brown cardboard. Two thin, dark lines are drawn on the surface: one starts from the left edge, goes down and to the right, then up and to the right; the other starts from the right edge, goes down and to the left, then up and to the left. They meet at a point in the lower center, forming a large, irregular shape.

HOE ZIT HET MET DUURZAAMHEID (ESG) BIJ EMMA?

The image is a composite. The left side, which is larger, shows a black and white photograph of a shoe workshop from the 1920s. Three men are working at long tables with sewing machines. In the foreground, a man in a cap is focused on his work. Behind him, another man is operating a machine, and a third man is visible further back. The workshop is filled with tools, materials, and finished shoes. The right side of the image is a smaller, sepia-toned photograph of a large, multi-story brick building at night. The building has a prominent entrance with a pediment and is illuminated by streetlights. A sign above the entrance reads 'STAATSMIJN EMMA'. There are also circular logos with the letter 'B' on the building's facade. The overall composition suggests a transition from traditional craftsmanship to modern industrial production.

OUR ROOTS IN REFURBISHMENT

It all started
in 1927

EMMA SAFETY FOOTWEAR

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

WE SUPPORT

PEOPLE

Social responsibility

53,5%

of our employees
have “distance to
the labour market”

(Social return on every
EMMA shoe!)

40%

of Managers
is female
(25% in 2021)

We stand for honest and fair treatment of people
Due Diligence in WorldFavor

ECOLOGICAL RESPONSIBILITY

Alle EMMA schoenen:

- Leer van LWG-Gold leveranciers
- PVC-vrij
- Water gebaseerde lijmen en verven
- Recycled materiaal:

97-99%

Laces: 97-99%
recycled fibers
from PET or jeans

65-76%

Linings: 65-73%
recycled polyester

85%

Inlay-sole: 85%
recycled content

LCA RESULTS FOR ALL EMMA SHOES

Ecochain

WE WALK THE TALK

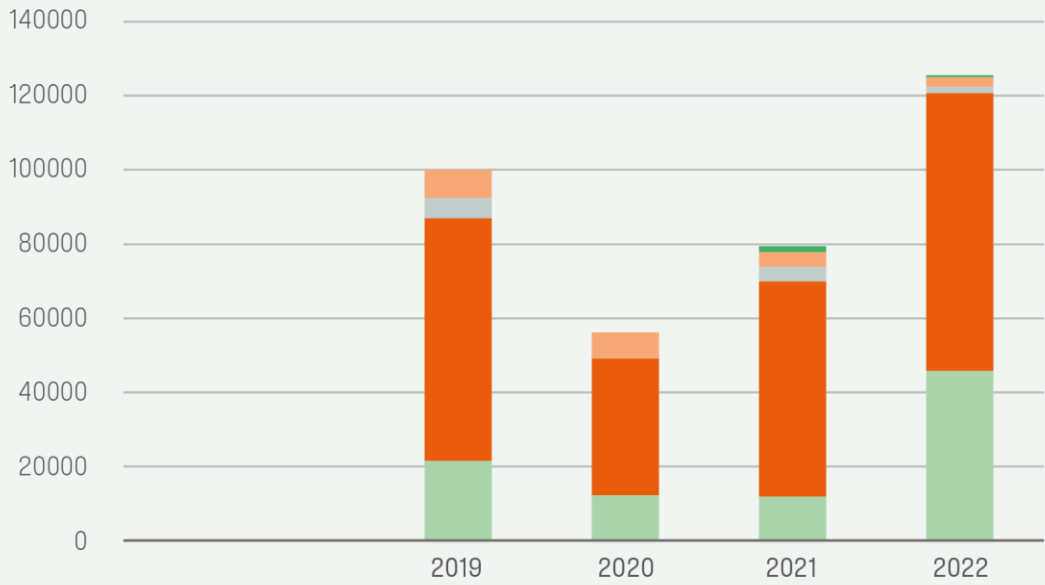
C_passport® as the key to circular improvement

ISO 14044 & ISO 14040

Waste streams EMMA

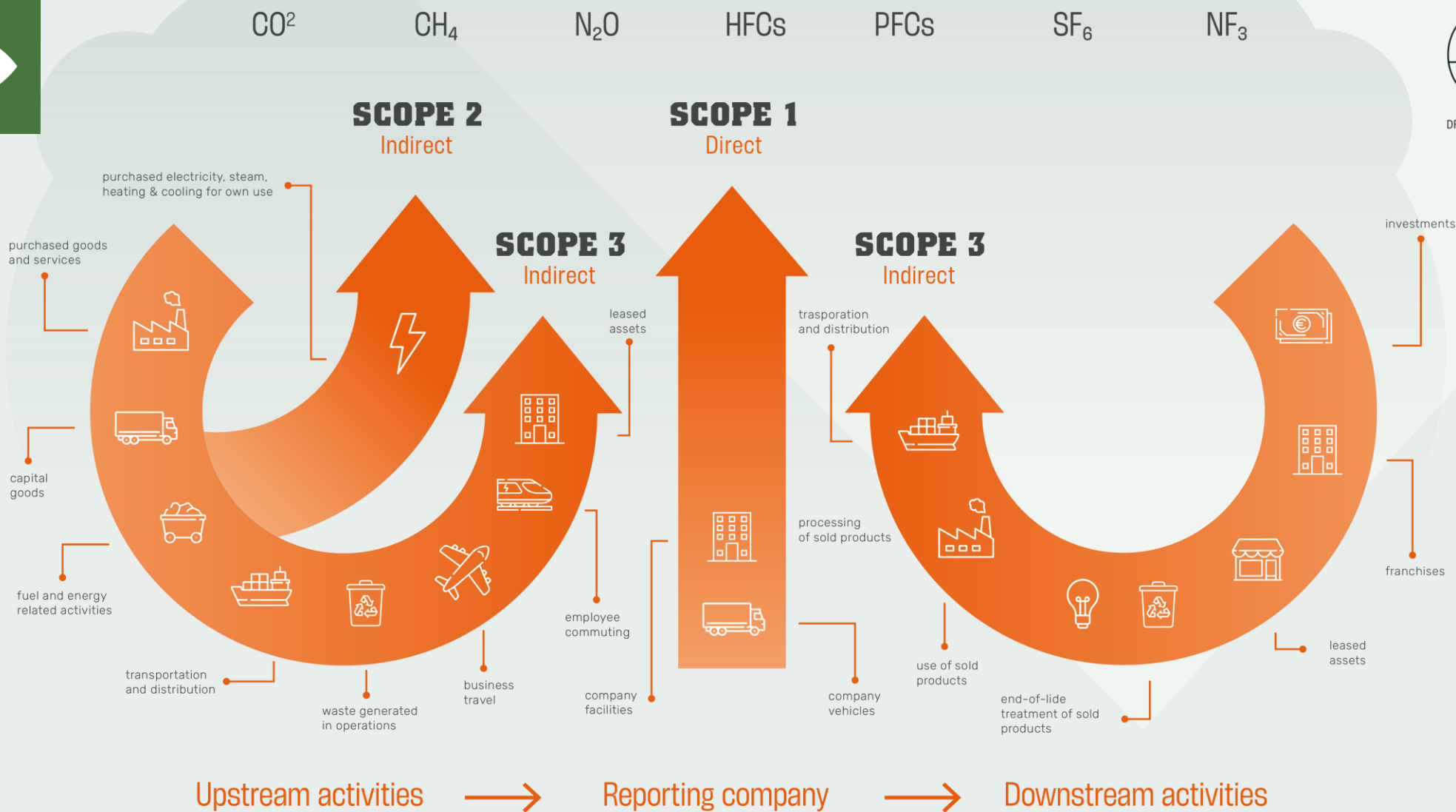

Steel waste			1550	560
Hazardous/dangerous waste	7588	7079	3932	2674
Wood waste	5429	0	4000	1660
Paper waste	65380	36820	58080	75000
Household waste	21615	12265	11824	45745

Delen van het PU afval wordt hergebruikt maar **nieuwe toepassingen** moeten we constant zoeken

ECOLOGISCHE VERANTWOORDELIJKHEID – UITDAGING: AFVAL

Ecochain

EF Climate change (kg CO2 eq) per footprint category

3,000,000 kg CO2 eq

2,400,000 kg CO2 eq

1,800,000 kg CO2 eq

1,200,000 kg CO2 eq

600,000 kg CO2 eq

0 kg CO2 eq

Scope 1
Direct Emissions

Scope 2
Indirect Emissions

Scope 3, cat. 1
Purchased goods and services

Scope 3, cat. 4
Upstream transportation and distribution

Scope 3, cat. 5
Waste generated in Operations

Scope 3, cat. 9
Downstream transportation and distribution

■ Scope 2 - Indirect Emissions		82,253.011 kg CO2 eq	2.87 %
Electricity (average), solar power (solar park or plant)	1,012,167.46 kWh	82,253.011 kg CO2 eq	2.87 %
■ Scope 3, cat. 1 - Purchased goods and services		2,395,755.337 kg CO2 eq	83.58 %
Fibre/resin/ Polypropreen (PP) (50/40/10)	9,641.132 kg	78,375.26 kg CO2 eq	2.73 %
Leather chrome tanned	70,761.597 kg	400,554.017 kg CO2 eq	13.97 %
Polyester (PE)	17,242.015 kg	79,319.347 kg CO2 eq	2.77 %
Polyether	28,726.582 kg	179,390.724 kg CO2 eq	6.26 %
Polyurethaan (PU)	120,210.898 kg	750,688.683 kg CO2 eq	26.19 %
Recycled cardboard	137,098.188 kg	93,677.125 kg CO2 eq	3.27 %
Steel	79,744.542 kg	423,838.393 kg CO2 eq	14.79 %
■ Scope 3, cat. 4 - Upstream transportation and distribution		125,460.391 kg CO2 eq	4.38 %
market for transport, freight, sea, container ship transport, freight, sea, container ship Global	6,976,837.721 t*km	65,753.012 kg CO2 eq	2.29 %
■ Scope 3, cat. 5 - Waste generated in Operations		107,292.693 kg CO2 eq	3.74 %
Plastic, incineration	33,970 kg	80,783.491 kg CO2 eq	2.82 %

FROM A TO ZERO CO₂

6 Models (representing important share of our product range) are Climate Neutral Certified

VERA

CLYDE

LUKAS

HIMALAYA

RANGER

MERULA

DUURZAAMHEID BIJ EMMA IN DE TOEKOMST...

... Iedereen bij EMMA is sustainability manager!

Sustainability
Manager EMMA

Sustainability
Manager EMMA

Sustainability
Manager EMMA

Sustainability
Manager EMMA

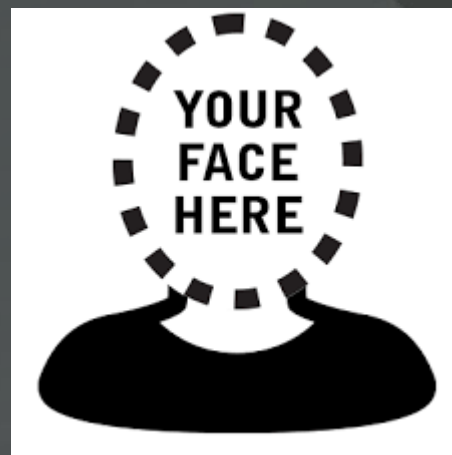
Sustainability
Manager EMMA

Sustainability
Manager EMMA

**EN WAAR STA
JIJ?**

**DANK JULLIE
WEL VOOR
JULLIE
AANDACHT**

PAUZE

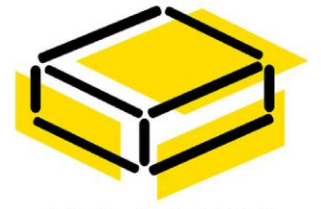
Tot 11:00 uur

Hans Houtappels – Moonen Packaging

Business for good, is good Business

MOONEN
packaging

Moonen Packaging

Hans Houtappels

Even voorstellen:

- Geboren in de koude winter van 1966
- Woont in Weert, de groenste gemeente van Nederland
- Getrouwd met Esther, 2 zonen Florian en Tobias, 2 honden Wolf en Beer
- Geniet van de natuur, wandelen, fietsen, zwemmen
- Impact ondernemer @Moonen 2017
- CEO van Moonen Packaging sinds 2019
- Business for good is good business....

History

€ 1.4 miljard
in verkoop

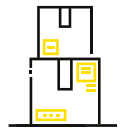

105.000
klanten

20+ landen
actief

2.000
Medewerkers

- Opgericht in 1955
- Onderdeel van OPTI GROUP sinds 2018

Over Moonen Packaging

10.000
artikelen

9.000
tevreden klanten

76 FTE
medewerkers

>€ 60 mln.
in verkoop

IKEA®

Dirk

my
JEWELLERY

Hydro

DHL

 Hoogvliet

MediaMarkt

MOONEN
packaging

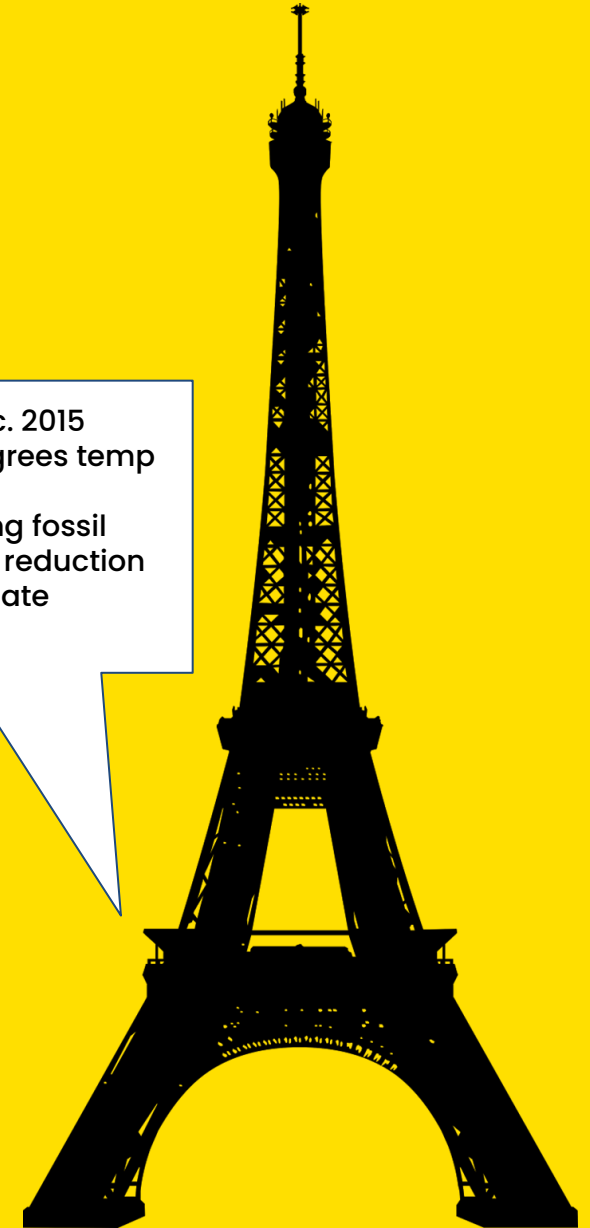
Waarom en hoe..

..doen we wat we doen

The time is now!

- Toenemende druk op CO2 reductie
- Meer wetgeving (CSRD, Green Claims Directive...)
- Groeiende vraag vanuit stakeholders:
 - Klanten
 - Aandeelhouders & financiers
 - Medewerkers

Paris Climate Goals dec. 2015
to agree on max 1.5 degrees temp
rise by,
strong reduction of using fossil
fuels, to reach 55% Co2 reduction
in order to achieve climate
neutrality in 2050 !!!!

Overheden grijpen in want doelstellingen worden niet gehaald. Resultaat: ... wetgeving en nieuwe spelregels!

- PPWR – Packaging Waste Regulation → Eisen aan samenstelling, recyclebaarheid, composteerbaarheid → Doel: minder verpakkingen
- De-Foristation Directive → tegengaan van ontbossing → Doel: tegengaan van ontbossing, Co2 winst realiseren
- Green Claims Directive → tegengaan van greenwashing → Doel: eerlijk speelveld, geen valse of oncontroleerbare claims
- SUP wetgeving → Single use plastic ban → Doel: verminderen van zwerfafval

En dan natuurlijk nog:

- CSRD → Corporate Sustainability Reporting Directive → verplichting tot rapportage wat je doet → verbeteren transparantie en stimuleren duurzame initiatieven

De snelheid (en druk) wordt opgevoerd!

'Golf aan klimaatclaims dreigt voor bedrijfsleven door nieuwe EU-richtlijn'

 Orla McDonald, Rutger Betlem

PE-bedrijven erkennen steeds meer de waarde van opnemen van ESG-factoren in hun investeringsstrategieën

Geplaatst op 12 september 2023

PwC's Global Private Equity Responsible Investment Survey 2023 (PERIS) onderstreept opnieuw dat het opnemen van ESG-factoren in investeringsbeslissingen toegevoegde waarde kan creëren voor pe

Brussel wil met richtlijn groei misleiding tegengaan

 Rémy Baurichter, David Kabel

ESG-ratings, de keurmerken die iets zeggen over het ecologische en morele kompas van bedrijven, zijn controversieel. Keurmeesters zoals Sustainalytics en MSCI zouden het hun te makkelijk maken om zich groener en

Duurzaam gedrag lukt met de wortel, niet de stok

 Karen van Oudenhoven

Aanzetten tot duurzaam gedrag w
het gevoel krijgen 'iets goed te do
Karen van Oudenhoven. En zorg e
middelen en mogelijkheden hebb

Generatie Groen: 'Duurzaamheid gaat alles veranderen, en dit is pas het begin'

De jongere generatie stelt hoge eisen aan de duurzame ambities van hun werkgever. Wat maakt een groene werkgever aantrekkelijk? Waar worden Millennials en Gen Z'ers enthousiast van? Waar haken ze op af? In Generatie

Nederlandse bedrijven maken zich op voor verplichte CO2-registratie

do 24 aug., 07:00 Algemeen 433 keer gelezen

Bedrijven met meer dan 100 medewerkers krijgen te maken met een CO2-rapportageplicht voor woon-werkverkeer en zakelijke ritten. Deze gaat in vanaf 1 januari 2024.

Mobiliteitsplatform Moby merkt dat er nog veel werk aan de winkel is: "Dit gaat een grote

RaboResearch: Meer verandervermogen bij bedrijven nodig voor transitie naar duurzame en inclusieve economie

Vier op de tien Nederlandse bedrijven zijn niet voorbereid op de transitie naar een duurzame en inclusieve economie. Zij beschikken over te weinig verandervermogen: de mate waarin ze nieuwe arde schatten en kunnen omzetten in een andere

Thema

Duurzaamheids-/MVO-

 TEUN SCHRÖDER 12 september 2023, 10:13

g en hergebruik van bouw- en sloopafval is een enorme kans voor de circulaire economie

De bouwsector is verantwoordelijk voor zo'n 11 procent van de nationale CO2-uitstoot en is goed voor bijna 50 procent van de materiaalvraag in

assingen in fiscale usubsidies stuiten op grip

 Laurens Berentsen

De fiscale subsidie voor biomassa als grondstof verdwijnt, net als het belastingvoordeel voor de aanschaf van een

Dilemma's

HVO-biodiesel kost ongeveer € 0,20 tot € 0,25 per liter meer dan gewone diesel. De 20% variant is 4 tot 5% duurder per liter. Voor biobrandstoffen moet nog evenveel accijns worden betaald als voor fossiele brandstoffen, terwijl in Duitsland de mengbrandstoffen juist flink goedkoper zijn.

De invoering van statiegeld op blikjes leidt tot chaos in de supermarkt. Zo staan er lange rijen voor de automaten en worden blikjes die niet geschikt zijn naast de afvalbakken gedeponneerd. Ook lopen de apparaten sneller

Maandag 29 mei, 16:00

Beschermde vleermuis frustreert ambitieuze isolatieplannen kabinet

Niet mokken, maar afwassen wegwerpbekers op kantoor in

12 juni 2023 16:17 • Aangepast 14 juni 2023 10:12

Duurzame producten zijn te duur

Zo geeft 41% van de consumenten aan dat duurzame producten en diensten te duur zijn. Vorig jaar was dit 38%. Ook is de bereidheid iets extra te betalen voor duurzaamheid gedaald van 42% in 2021 naar 35% dit jaar. 16 dec 2022

Cafetaria's: neem liever geen eigen pannetje mee voor je patat

26-06-2023 • leestijd 2 minuten • 11942 keer bekeken • [bewaren](#)

“Er is geen drive voor fabrikanten om verpakkingen te verduurzamen

Volgens Van der Zee is het niet aantrekkelijk genoeg om duurzaam te verpakken. Het is veel duurder en er is geen verplichting om het te doen. “Ik ben voorstander van subsidies en controle op verbeteringen. Er is geen drive voor fabrikanten om verpakkingen te verduurzamen, de consument koopt het product toch wel en betaalt voor de verpakking.”

Meer wetgeving omtrent duurzame verpakkingen

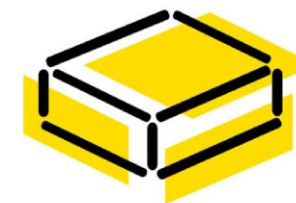
Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat, Vivianne Heijnen, feliciteert het kennisinstituut met de mijlpaal. “Toch denk ik dat we nog veel langer een instantie als het KIDV nodig gaan hebben. Er komt steeds meer wetgeving om verpakkingen duurzamer te maken, zoals de ambitie van de Europese Commissie voor 100% recyclebare verpakkingen in 2030.”

Maar ook heel veel kansen!

En misschien wordt het ook wel leuker.

MOONEN
packaging

Moonen, hoe?

We gaan voor meer
dan tevreden
klanten, door altijd
de extra stap te
zetten met **liefde**
voor onze planeet.

Stip aan de horizon

Eind 2026 zijn we
dé koploper in duurzame
verpakkingsoplossingen in
Europa met een CO2 neutrale
operatie en een gezonde
omzetgroei en
winstgevendheid.

Zo maken wij impact

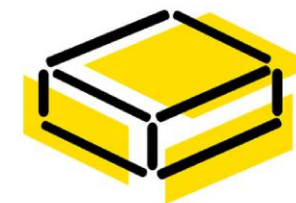
Impact statements

Als dé koploper in duurzame verpakingsoplossingen:

1. Opereren we eind 2026 CO2-neutraal
2. Hebben wij het duurzaamste assortiment in de markt waarmee wij klanten stimuleren te verduurzamen
3. Stimuleren we continu al onze leveranciers om te verduurzamen
4. Zijn al onze medewerkers betrokken en (intrinsiek) gemotiveerd om een continue bijdrage te leveren aan het verbeteren en uitdragen van een verduurzamende bedrijfsvoering.

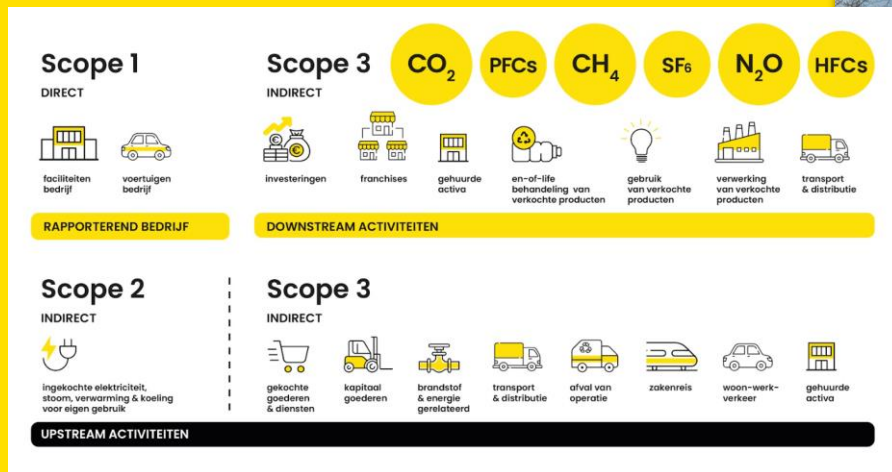

MOONEN
packaging

Moonen, wat?

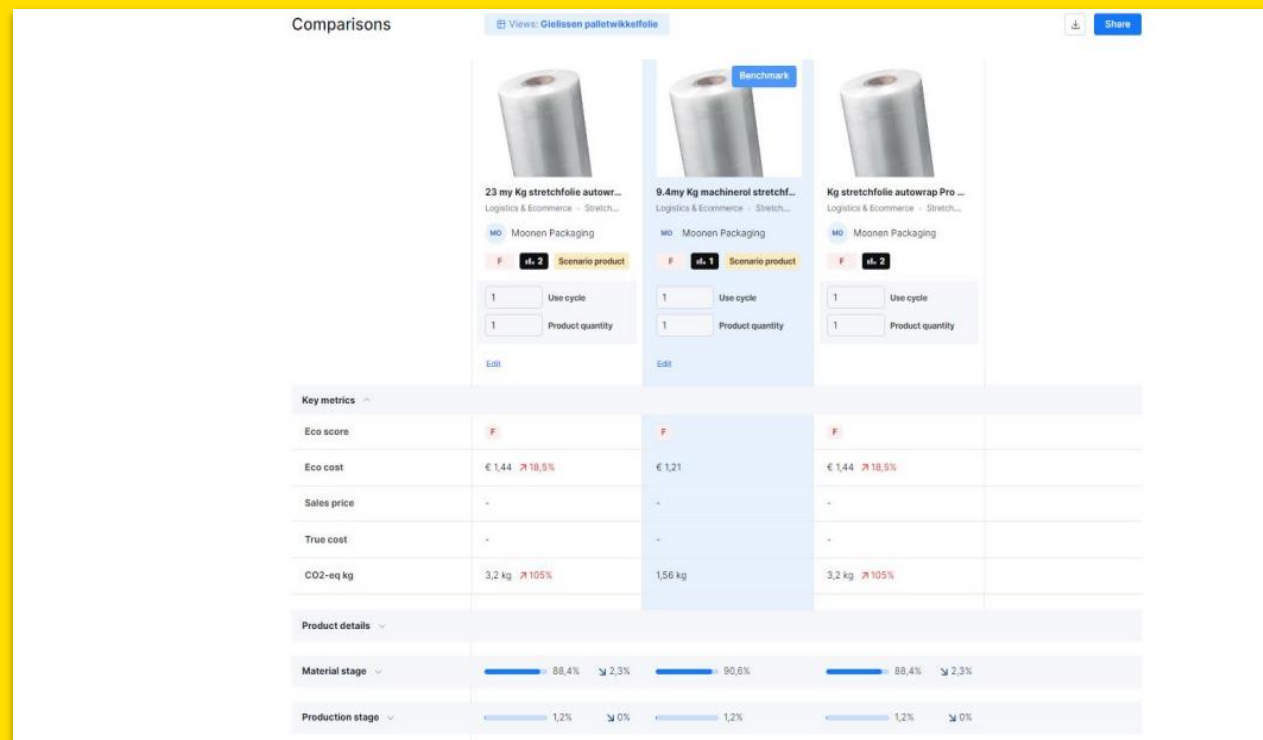
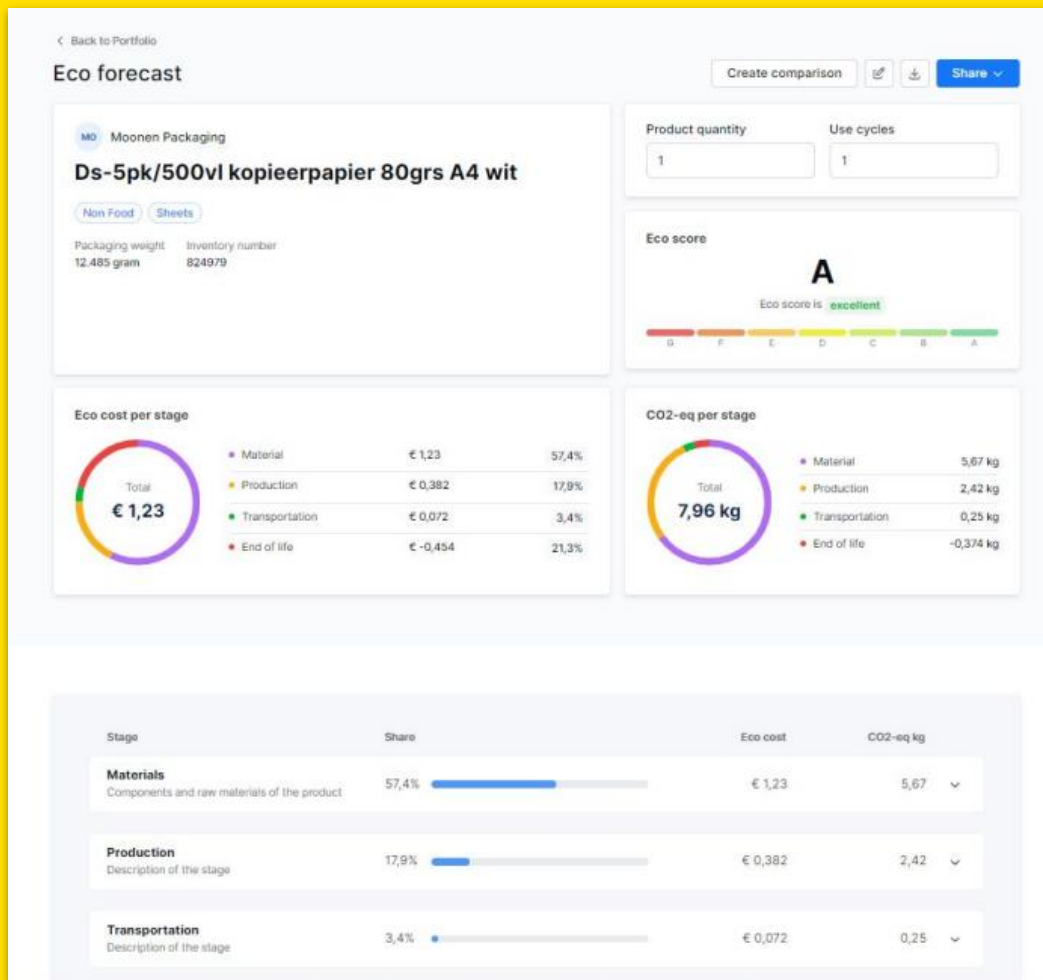
Duurzaam ondernemen

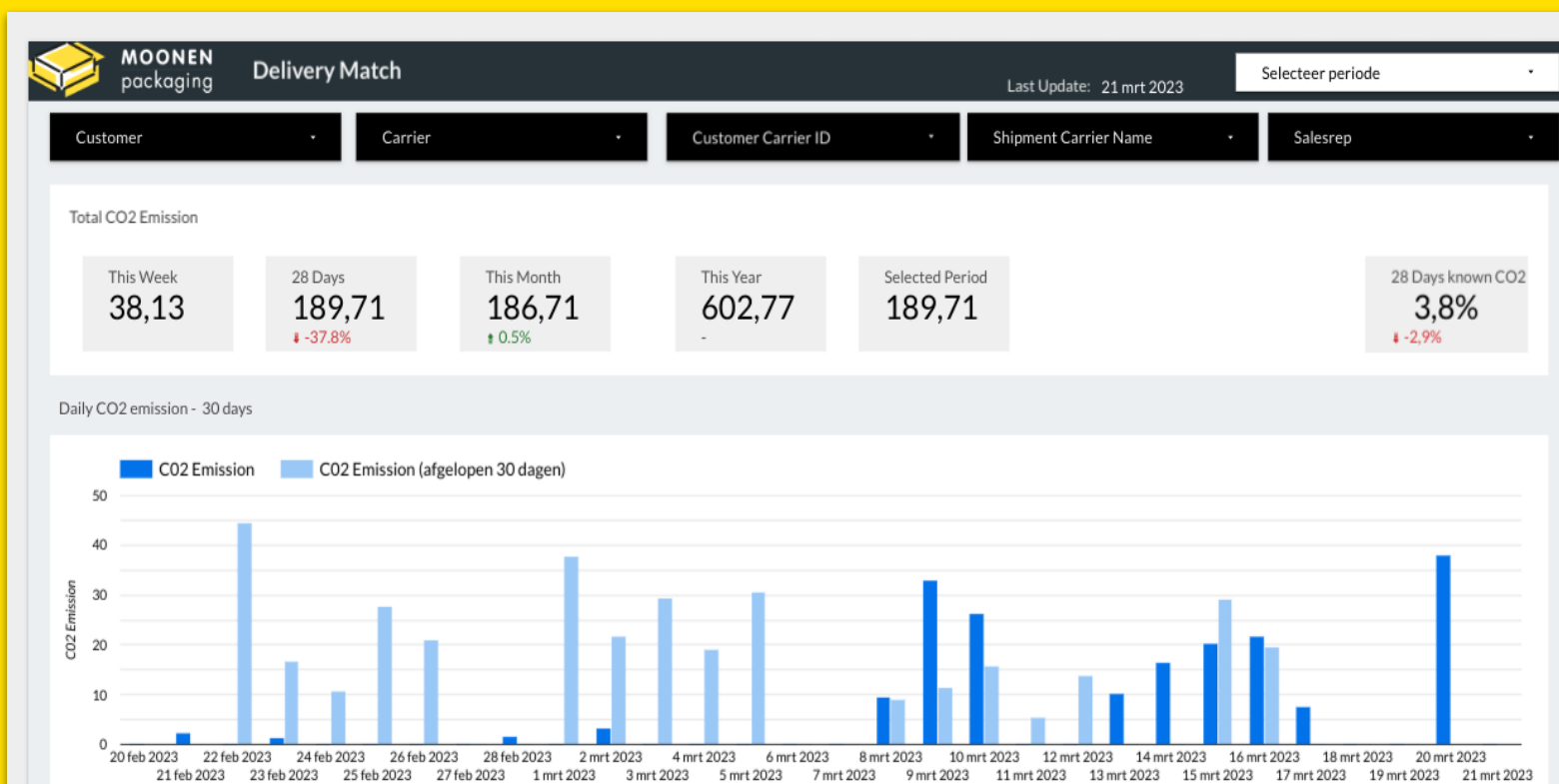
We do not add CO2 burden to our customers operation, we add value in packaging.

Duurzaam verpakken

Duurzaam leveren

Duurzaam certified

En wat wordt dan beter?

- Een gezamenlijk bedrijfsdoel waar iedereen aan kan bijdragen
- Makkelijker om talent aan te trekken en te behouden
- Meer tevreden medewerkers
- Die gemotiveerd samen werken aan een beter...

En...

- Waarde onderneming groeit
- Boost voor de reputatie
- Onderscheidend vermogen van jouw dienstverlening

En...

- Betere financieringsmogelijkheden
- Duurzaamheid is niet meer "niche"
- Een betere klant propositie
- Klanten vragen meer inzicht (meer dan product alleen)

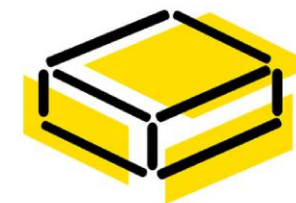
Mijn tip is, begin...

MOONEN
packaging

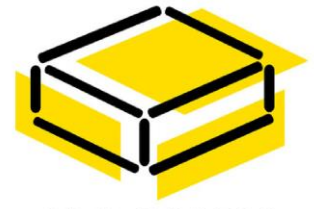
Dus..

MOONEN
packaging

De beste verpakking is geen verpakking

MOONEN
packaging

**Let's unpack
new ideas
together!**

Carli Worms— Alpha Pro/MadeCircularBy

Samenwerking Circulair In Business Limburg

CIRCULAIR ONDERNEMEN, DOE JE SAMEN!

Even Voorstellen

Geboren in Berg aan de Maas

Samenwonend in Sittard

Huisvader & Opa

Geniet van fietsen en wandelen in onze mooie regio

Directie Alpha Pro bedrijven & Partner MadeCircularBy

Strategisch Developer & innovator in de Circulaire Economie

Mijn Motto: Verleden hebben we, nieuwe toekomst maak je samen!

Samenwerking Circulair In Business Limburg

Voor, Door en Met ondernemers!
Met de nadruk op samen ontwikkelen
en
DOEN!

CIRCULAIR ONDERNEMEN, DOE JE SAMEN!

ROAD MAP 2030 -2024

ACCOUNTANCY CSRD

Netwerkvorming

Uitdenken

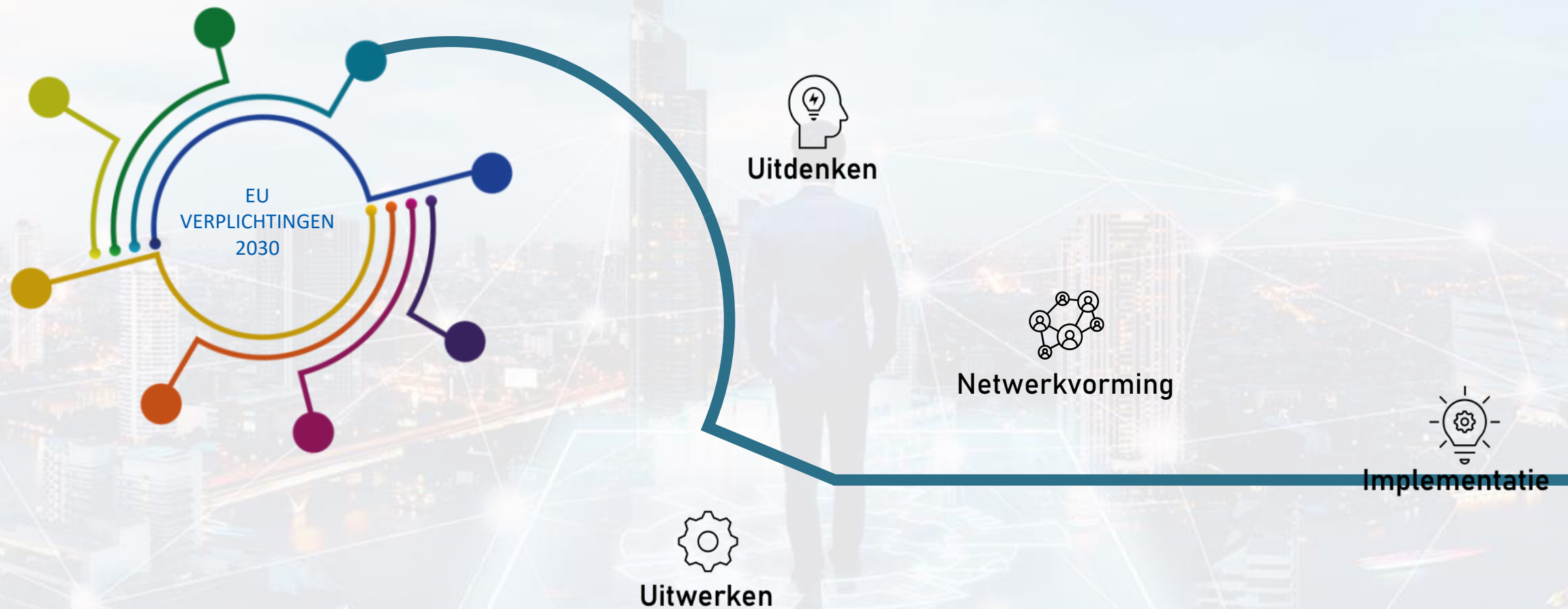
Implementatie

Uitwerken

EU
VERPLICHTINGEN
2030

FINANCIERING

NETWERK ONTWIKKELING

Implementatie

DUURZAME INZETBAARHEID WERKNEMERS

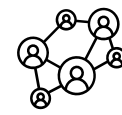

Uitdenken

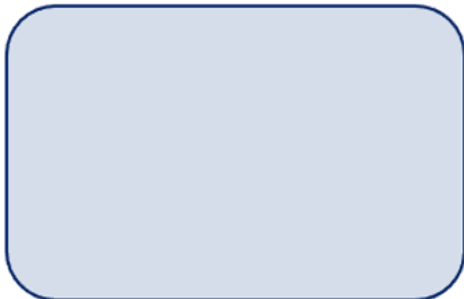
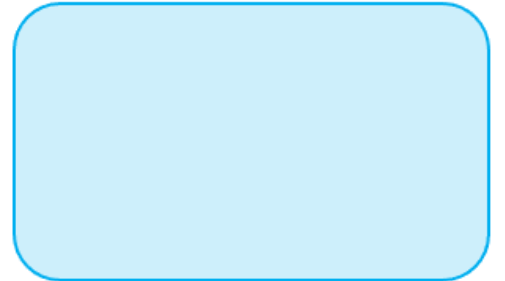
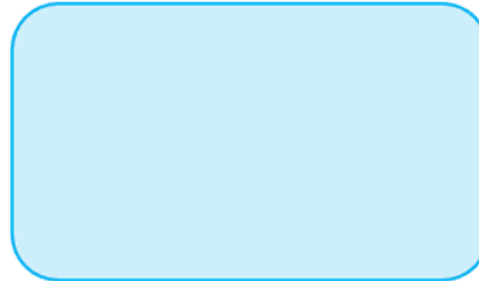
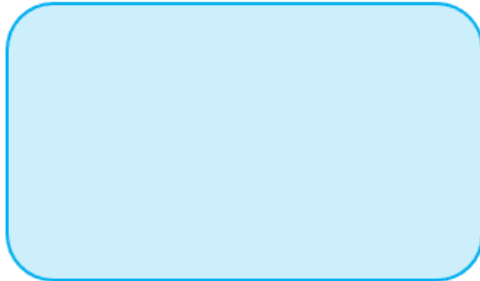
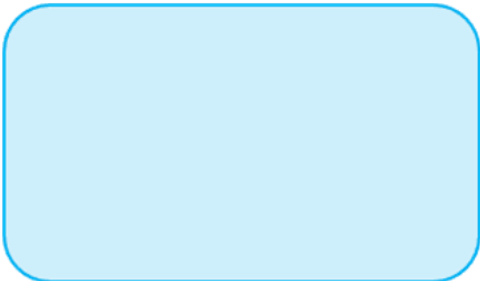
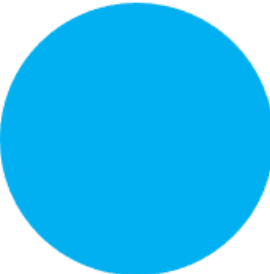
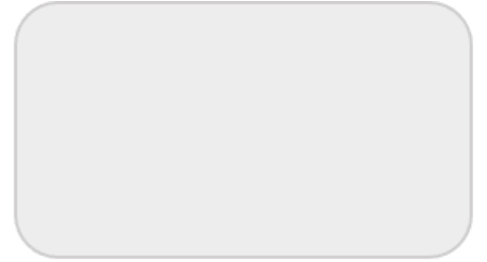
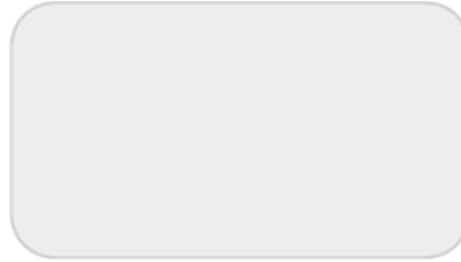
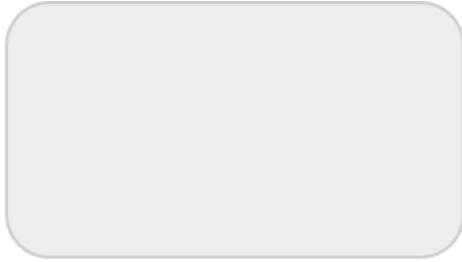
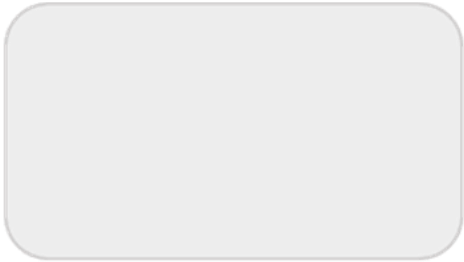
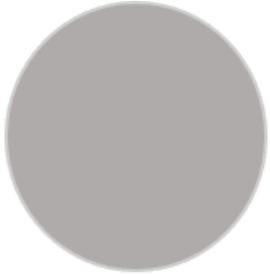
Uitwerken

Netwerkvorming

Implementeren

Uitdenken

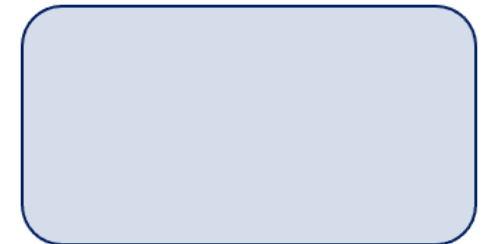
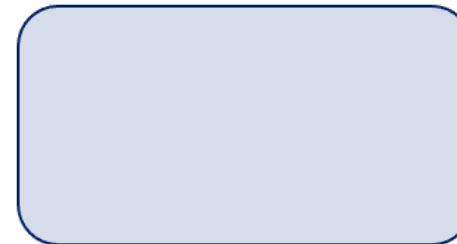
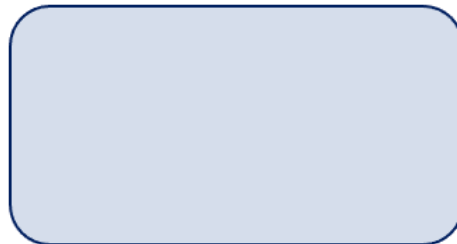
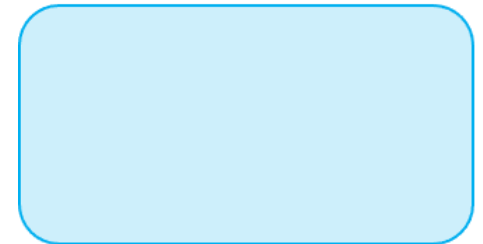
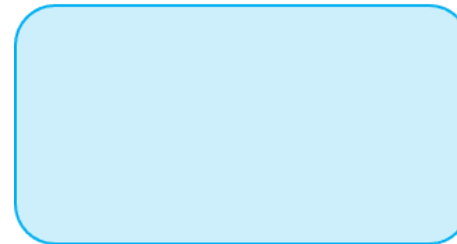
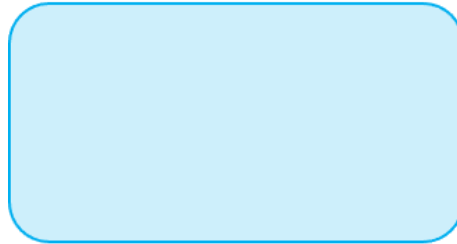
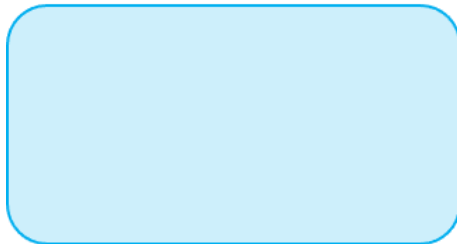
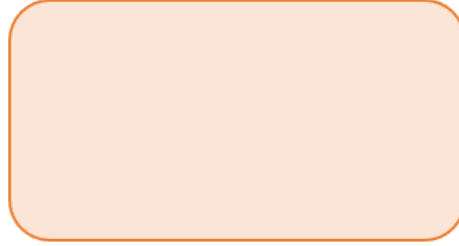
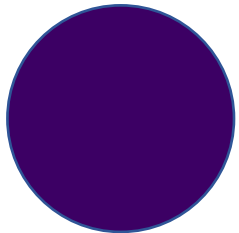
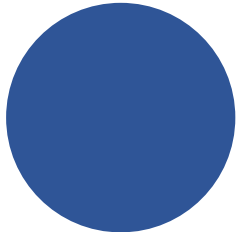
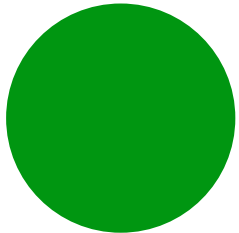
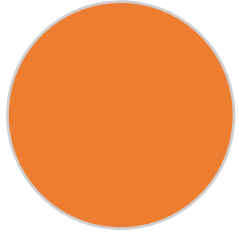
Uitwerken

Netwerkvorming

Implementatie

ROAD MAP 2030 -2024

FASERING

GESUBSIDIEERD

Uitdenken

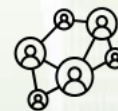
- Intake
- Nut
- Noodzaak
- Urgentie
- Introductieprogramma
- Strategische sessie
- Circulaire Leerlijn

Uitwerken

- Selectie projecten
- Voorbereiding projecten
- Businesscase ontwikkeling

GESUBSIDIEERD

Netwerkvorming

- Creëren van draagvlak
- Samenwerking
- Kennisontwikkeling
- Circulaire tafels

Implementatie

- Maatwerkbegeleiding
- Start project
- Kerensamenwerking

Let's take the next steps together!

Dank voor uw aandacht.

VRAGEN?

Contact:

Sonja Demandt:

Sipke Hengst:

Carli Worms:

LWV tel: 0653166550

MadeCircularBy tel: 0623608401

Alpha Pro tel: 0622565433

Rawaz Sharaf en David Stikkelbroeck –
Adelmeijer Hoyng Advocaten

Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDD)

Corporate Sustainability Due Diligence Directive (CSDDDD)

Adelmeijer
Hoyng
Advocaten

Even voorstellen

David Stikkelbroeck

Advocaat

*Overeenkomsten- en
aansprakelijkheidsrecht*

Rawaz Sharaf

Advocaat

Bestuurs- en omgevingsrecht

Adelmeijer
Hoyng
Advocaten

Programma:

1. Algemeen (het toepassingsbereik)
2. Contractenrecht
3. Handhaving

Vooraf

- **CSRD** → meten = weten (verzamelen en overzichtelijk maken van gegevens)
- **CSDDD** → uitvoeren en handelen (het acteren naar aanleiding van de gegevens)
- De CSDDD is nog niet in werking getreden (!)

1. Algemeen

Direct toepassingsbereik CSDDD

- Beginpunt: van toepassing op grote ondernemingen:
 - 150 miljoen of meer netto-omzet;
 - meer dan 500 werknemers.

Er is sprake van ketenwerking: MKB-ondernemingen die zakelijke relaties hebben met grote ondernemingen krijgen evenzeer te maken met de gevolgen.

1. Algemeen

Indirect toepassingsbereik CSDDD

Welke ondernemingen vallen onder de begrippen “zakelijke relatie” en “partner”?

- i) met wie de onderneming een commerciële overeenkomst heeft of aan wie de onderneming financiering, verzekering of herverzekering verstrekt, of
- ii) die voor of namens de onderneming zakelijke transacties verricht met betrekking tot de producten of diensten van de onderneming;

Dus: vrijwel alle ondernemingen, ook het MKB.

1. Algemeen

Verplichtingen voor grote ondernemingen t.a.v. negatieve effecten voor het milieu en de mensenrechten:

1. Inventarisatie
2. Preventie
3. Beëindiging

1. Algemeen

Bestrijding van de klimaatverandering

- Grote ondernemingen moeten een plan opstellen voor de overgang naar een duurzaam bedrijfsmodel.
- De effecten van de onderneming op de klimaatverandering moeten in het plan worden opgenomen.
- Het plan moet verenigbaar zijn met de klimaatdoelen van Parijs (max. 1,5 graden opwarming).

2. Contractenrecht

Gevolgen voor het contractenrecht

Stappenplan van beëindiging negatieve effecten

Van CSDDD-ondernemingen wordt verlangd dat zij het volgende doen:

1. Negatieve effecten neutraliseren althans tot een minimum beperken.
2. financiële compensatie aan "*getroffen personen en gemeenschappen*".
3. het opstellen en uitvoeren van een corrigerend actieplan.
4. trachten contractuele garanties te verkrijgen van een zakelijke relatie zodat deze relatie gedragscode op het gebied van milieu na gaat leven.
5. nodige investeringen doen in beheers- of productieprocessen.

2. Contractenrecht

Gevolgen voor het contractenrecht

➔ Als de voorgaande maatregelen niet werken, dan zijn ingrijpendere instrumenten vereist.

De CSDDD-onderneming kan worden verplicht om:

- a. de zakelijke relaties met de partner in kwestie **op te schorten**;
- b. de zakelijke relaties met de partner in kwestie **geheel te beëindigen**, bij ernstige gevallen.

“De lidstaten moeten voorzien in de mogelijkheid van beëindiging van de zakelijke relatie in de onder hun wetgeving vallende overeenkomsten.”

3. Handhaving

Handhaving op 2 vlakken:

- Bestuursrechtelijk (door een toezichthoudend orgaan)
- Civielrechtelijk (door individuele acties van personen en ondernemingen)

3. Handhaving

Bevoegdheden toezichthouder

- Opvragen van informatie
- Uitvoeren van onderzoek
- Bij overtredingen:
 1. Beëindiging overtreding
 2. Herstelmaatregelen bevelen
 3. Geldboete (percentage van de omzet)
 4. Tussentijdse maatregelen

Bij sancties:

- Passend bij ernst overtreding, inspanningen onderneming, medewerking, etc.
- Boetes kunnen per lidstaat verschillen!

3. Handhaving

Civielrechtelijke handhaving:

Grote ondernemingen zijn aansprakelijk voor schade indien:

- Zij de verplichting tot het voorkomen, beperken of beëindigen van negatieve effecten niet nakomen, en
- Als gevolg daarvan een negatief effect heeft plaatsgevonden dat voorkomen, beperkt of beëindigd had moeten worden, en
- Dit tot schade heeft geleid.

Wie kan schadevergoeding vorderen?

Iedereen die schade heeft geleden!

Let op: ook aansprakelijk voor schade veroorzaakt door directe relaties, niet voor indirecte relaties mits afdoende maatregelen zijn getroffen.

Afsluitend

- Grote ondernemingen worden gedwongen te verduurzamen.
- Zij moeten de negatieve effecten op het milieu en de mensenrechten bestrijden, ook wat betreft hun ketenpartners.
- Overige ondernemingen (waaronder het MKB) krijgen – indirect – te maken met de gevolgen daarvan.
- De middelen die een grote onderneming heeft, variëren van het vastleggen van extra contractuele garanties tot (in het ergste geval) het beëindigen van overeenkomsten.

Dank voor de aandacht.

Vragen?

LIOF

lww
VNO-NCW in Limburg

 Rabobank

Circular
Design
Group

 Fontys

Adelmeijer
Hoyng
Advocaten

 MADE
circular by...

 ALPHA PRO